

ÅRSREGNSKAPET FOR REGNSKAPSÅRET 2018 - GENERELL INFORMASJON

Enheten

Organisasjonsnummer:	937 889 186
Organisasjonsform:	Sparebank
Foretaksnavn:	SPAREBANK 1 MODUM
Forretningsadresse:	Vikersundgata 29 3370 VIKERSUND

Regnskapsår

Årsregnskapets periode:	01.01.2018 - 31.12.2018
-------------------------	-------------------------

Konsern

Mørselskap i konsern:	Ja
Konsernregnskap lagt ved:	Ja

Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet:	Nei
Benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet til selskapet:	Regnskapslovens alminnelige regler
Benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet til konsernet:	Regnskapslovens alminnelige regler

Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet:	styret
Dato for fastsettelse av årsregnskapet:	13.02.2019

Grunnlag for avgivelse

År 2018: Årsregnskapet er elektronisk innlevert
År 2017: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2018

Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.

Brønnøysundregistrene, 30.04.2021

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2018	2017
RESULTATREGNSKAP			
Renteinntekter og lignende inntekter			
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	5	3 430 000	3 389 000
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder	5	228 035 000	209 303 000
Renter og lignende inntekter av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	5	2 202 000	414 000
Sum renteinntekter og lignende inntekter		233 667 000	213 106 000
Rentekostnader og lignende kostnader			
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	5	55 822 000	50 087 000
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	5	26 944 000	21 576 000
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	5	3 261 000	2 685 000
Andre rentekostnader og lignende kostnader	5	3 974 000	3 878 000
Sum rentekostnader og lignende kostnader		90 001 000	78 226 000
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		143 666 000	134 880 000
Utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning			
Inntekter av aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning	8	31 529 000	46 724 000
Sum utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning		31 529 000	46 724 000
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester			
Garantiprovisjon	6	1 641 000	1 956 000
Andre gebyrer og provisjonsinntekter	6	63 966 000	60 071 000
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester		65 607 000	62 027 000
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester			
Andre gebyrer og provisjonskostnader	6	5 668 000	4 944 000
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		5 668 000	4 944 000
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler			
Netto verdiendring og gevinst/tap på sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	9	137 000	796 000

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2018	2017
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning	9	-1 217 000	9 517 000
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle derivater	9		96 000
Sum netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler		-1 080 000	10 409 000
Andre driftsinntekter			
Driftsinntekter faste eiendommer	7	489 000	446 000
Andre driftsinntekter	7	718 000	179 000
Sum andre driftsinntekter		1 207 000	625 000
Lønn og generelle administrasjonskostnader			
Lønn	10	39 090 000	37 701 000
Pensjoner	10	5 517 000	4 120 000
Sosiale kostnader	10	11 106 000	11 297 000
Lønn m.v.		55 713 000	53 118 000
Administrasjonskostnader	11	37 648 000	32 564 000
Sum lønn og generelle administrasjonskostnader		93 361 000	85 682 000
Avskrivninger m.v. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler			
Ordinære avskrivninger	13	4 665 000	4 816 000
Sum avskrivninger m.v. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler		4 665 000	4 816 000
Andre driftskostnader			
Driftskostnader faste eiendommer	11	1 683 000	1 386 000
Andre driftskostnader	11	10 519 000	10 384 000
Sum andre driftskostnader		12 202 000	11 770 000
Tap på utlån, garantier m.v.			
Tap på utlån	16	338 000	101 000
Sum tap på utlån, garantier m.v.		338 000	101 000
Nedskrivning/reversering av nedskrivning og gevinst/tap på verdipapirer som er anleggsmidler			
Nedskrivning/reversering av nedskrivning		0	0
Gevinst/tap		0	-908 000

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2018	2017
Sum nedskrivning/reversering av nedskrivning og gevinst/tap på verdipapirer som er anleggsmidler		0	-908 000
Resultat av ordinær drift		124 695 000	146 444 000
Skatt på ordinært resultat	12	26 367 000	26 037 000
Resultat av ordinær drift etter skatt		98 328 000	120 407 000
Resultat av ekstraordinære poster		0	0
Resultat for regnskapsåret		98 328 000	120 407 000
Overføringer og disponeringer			
Overført til sparebankens fond		90 328 000	110 407 000
Overført til gavefond og/eller gaver		8 000 000	10 000 000
Sum disponeringer og overføringer		98 328 000	120 407 000

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2018	2017
BALANSE - EIENDELER			
Kontanter og fordringer på sentralbanker		17 463 000	22 391 000
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner			
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	15	113 642 000	297 557 000
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	15	55 000 000	55 000 000
Sum netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner		168 642 000	352 557 000
Utlån til og fordringer på kunder			
Factoring		0	0
Kasse-/drifts- og brukskreditter	16	1 062 648 000	998 434 000
Byggelån	16	220 212 000	150 195 000
Nedbetalingslån	16	6 705 716 000	6 001 808 000
Nedskrivninger på individuelle utlån	16	5 823 000	1 531 000
Nedskrivninger på grupper utlån	16	15 400 000	19 300 000
Sum netto utlån og fordringer på kunder		7 967 353 000	7 129 606 000
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer med fast avkastning			
Utstedt av det offentlige		0	0
Sertifikater og obligasjoner	17,22	470 550 000	414 441 000
Utstedt av andre		470 550 000	414 441 000
Sum sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer med fast avkastning		470 550 000	414 441 000
Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning			
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis	18	279 223 000	305 971 000
Sum aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning		279 223 000	305 971 000
Eierinteresser i tilknyttede selskaper			
Eierinteresser i andre tilknyttede selskaper	19,20	72 982 000	0
Sum eierinteresser i tilknyttede selskaper		72 982 000	0

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2018	2017
Eierinteresser i konsernselskaper			
Eierinteresser i andre konsernselskaper	19,21	21 500 000	0
Sum eierinteresser i konsernselskaper		21 500 000	0
Immaterielle eiendeler			
Utsatt skattefordel	12	3 237 000	2 435 000
Sum immaterielle eiendeler		3 237 000	2 435 000
Varige driftsmidler			
Maskiner, inventar og transportmidler	13	16 534 000	6 893 000
Bygninger og andre faste eiendommer	13	28 891 000	41 852 000
Sum varige driftsmidler		45 425 000	48 745 000
Andre eiendeler			
Finansielle derivater		0	65 000
Andre eiendeler		18 457 000	3 269 000
Sum andre eiendeler		18 457 000	3 334 000
Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter			
Opptjente ikke mottatte inntekter		3 102 000	15 804 000
Sum forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		3 102 000	15 804 000
SUM EIENDELER		9 067 934 000	8 295 284 000
BALANSE - GJELD OG EGENKAPITAL			
GJELD			
Gjeld til kredittinstitusjoner			
Sum gjeld til kredittinstitusjoner		0	0
Innskudd fra og gjeld til kunder			
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid	23	4 784 605 000	5 324 341 000
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid	23	1 332 234 000	393 682 000
Sum innskudd fra og gjeld til kunder		6 116 839 000	5 718 023 000

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2018	2017
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			
Obligasjonsgjeld	24	1 680 356 000	1 402 590 000
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		1 680 356 000	1 402 590 000
Annen gjeld			
Annen gjeld	12	48 399 000	44 428 000
Sum annen gjeld		48 399 000	44 428 000
Påløpte kostnader og mottatt ikke opptjente inntekter		12 535 000	11 644 000
Avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	21	8 877 000	7 044 000
Sum avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser		8 877 000	7 044 000
Ansvarlig lånekapital			
Annen ansvarlig lånekapital	24	89 773 000	89 693 000
Sum ansvarlig lånekapital		89 773 000	89 693 000
Sum gjeld		7 956 779 000	7 273 422 000
EGENKAPITAL			
Innskutt egenkapital			
Aksjekapital/grunnfondsbeviskapital	25	1 097 725 000	1 008 343 000
Selskapskapital		1 097 725 000	1 008 343 000
Sum innskutt egenkapital		1 097 725 000	1 008 343 000
Opptjent egenkapital			
Gavefond	25	13 430 000	13 519 000
Sum opptjent egenkapital		13 430 000	13 519 000
Sum egenkapital		1 111 155 000	1 021 862 000
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		9 067 934 000	8 295 284 000

Konsernets resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2018	2017
RESULTATREGNSKAP			
Renteinntekter og lignende inntekter			
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	5	3 668 000	
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder	5	228 035 000	
Renter og lignende inntekter av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	5	2 202 000	
Sum renteinntekter og lignende inntekter		233 905 000	0
Rentekostnader og lignende kostnader			
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	5	55 821 000	
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	5	26 944 000	
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	5	3 261 000	
Andre rentekostnader og lignende kostnader	5	4 016 000	
Sum rentekostnader og lignende kostnader		90 042 000	0
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		143 863 000	0
Utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning			
Inntekter av aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning	8	29 027 000	
Sum utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning		29 027 000	0
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester			
Garantiprovisjon	6	1 641 000	
Andre gebyrer og provisjonsinntekter	6	63 966 000	
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester		65 607 000	0
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester			
Andre gebyrer og provisjonskostnader	6	5 668 000	
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		5 668 000	0
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler			
Netto verdiendring og gevinst/tap på sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	9	137 000	

Konsernets resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2018	2017
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning	9	-1 217 000	
Sum netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler		-1 080 000	0
Andre driftsinntekter			
Driftsinntekter faste eiendommer	7	489 000	
Andre driftsinntekter	7	33 916 000	
Sum andre driftsinntekter		34 405 000	0
Lønn og generelle administrasjonskostnader			
Lønn	10	55 187 000	
Pensjoner	10	5 760 000	
Sosiale kostnader	10	14 208 000	
Lønn m.v.		75 155 000	0
Administrasjonskostnader	10	37 648 000	
Sum lønn og generelle administrasjonskostnader		112 803 000	0
Avskrivninger m.v. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler			
Ordinære avskrivninger	13,14	7 925 000	
Sum avskrivninger m.v. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler		7 925 000	0
Andre driftskostnader			
Driftskostnader faste eiendommer	11	1 683 000	
Andre driftskostnader	11	19 819 000	
Sum andre driftskostnader		21 502 000	0
Tap på utlån, garantier m.v.			
Tap på utlån	15	338 000	
Sum tap på utlån, garantier m.v.		338 000	0
Nedskrivning/reversering av nedskrivning og gevinst/tap på verdipapirer som er anleggsmidler			
Sum nedskrivning/reversering av nedskrivning og gevinst/tap på verdipapirer som er anleggsmidler		0	0
Resultat av ordinær drift		123 586 000	0

Konsernets resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2018	2017
Skatt på ordinært resultat	12	27 441 000	
Resultat av ordinær drift etter skatt		96 145 000	0
Resultat av ekstraordinære poster		0	0
Resultat for regnskapsåret		96 145 000	0
Overføringer og disponeringer			
Overført til sparebankens fond	25	88 145 000	
Overført til gavefond og/eller gaver	25	8 000 000	
Sum disponeringer og overføringer		96 145 000	0

Konsernets balanse

Beløp i: NOK	Note	2018	2017
BALANSE - EIENDELER			
Kontanter og fordringer på sentralbanker		17 463 000	
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner			
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	15	113 646 000	
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	15	55 000 000	
Sum netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner		168 646 000	0
Utlån til og fordringer på kunder			
Factoring		0	0
Kasse-/drifts- og brukskreditter	16	1 062 648 000	
Byggelån	16	220 212 000	
Nedbetalingslån	16	6 705 716 000	
Andre utlån	16	12 746 000	
Nedskrivninger på individuelle utlån	16	5 823 000	
Nedskrivninger på grupper utlån	16	15 400 000	
Sum netto utlån og fordringer på kunder		7 980 099 000	0
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer med fast avkastning			
Utstedt av det offentlige		0	0
Sertifikater og obligasjoner	17,22	470 550 000	
Utstedt av andre		470 550 000	0
Sum sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer med fast avkastning		470 550 000	0
Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning			
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis	18	279 223 000	
Sum aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning		279 223 000	0
Eierinteresser i tilknyttede selskaper			
Eierinteresser i andre tilknyttede selskaper	19,20	72 982 000	
Sum eierinteresser i tilknyttede selskaper		72 982 000	0

Konsernets balanse

Beløp i: NOK	Note	2018	2017
Eierinteresser i konsernselskaper			
Sum eierinteresser i konsernselskaper		0	0
Immaterielle eiendeler			
Goodwill	14	12 922 000	
Utsatt skattefordel	12	3 246 000	
Sum immaterielle eiendeler		16 168 000	0
Varige driftsmidler			
Maskiner, inventar og transportmidler	13	16 555 000	
Bygninger og andre faste eiendommer	13	28 892 000	
Sum varige driftsmidler		45 447 000	0
Andre eiendeler			
Andre eiendeler		15 954 000	
Sum andre eiendeler		15 954 000	0
Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter			
Opptjente ikke mottatte inntekter		3 101 000	
Sum forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		3 101 000	0
SUM EIENDELER		9 069 633 000	0
BALANSE - GJELD OG EGENKAPITAL			
GJELD			
Gjeld til kredittinstitusjoner			
Sum gjeld til kredittinstitusjoner		0	0
Innskudd fra og gjeld til kunder			
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid	23	4 778 450 000	
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid	23	1 332 234 000	
Sum innskudd fra og gjeld til kunder		6 110 684 000	0

Konsernets balanse

Beløp i: NOK	Note	2018	2017
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			
Obligasjonsgjeld	24	1 680 354 000	
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		1 680 354 000	0
Annen gjeld			
Annen gjeld	12	57 249 000	
Sum annen gjeld		57 249 000	0
Påløpte kostnader og mottatt ikke opptjente inntekter		12 535 000	
Avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	21	8 877 000	
Sum avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser		8 877 000	0
Ansvarlig lånekapital			
Annen ansvarlig lånekapital	24	89 773 000	
Sum ansvarlig lånekapital		89 773 000	0
Sum gjeld		7 959 472 000	0
EGENKAPITAL			
Innskutt egenkapital			
Aksjekapital/grunnfondsbeviskapital	25	1 094 494 000	
Selskapskapital		1 094 494 000	0
Sum innskutt egenkapital		1 094 494 000	0
Opptjent egenkapital			
Gavefond	25	13 430 000	
Minoritetsinteresser		2 237 000	
Sum opptjent egenkapital		15 667 000	0
Sum egenkapital		1 110 161 000	0
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		9 069 633 000	0

Årsberetning

SpareBank 1 Modum er en betydelig og aktiv satsningsområde i Osloregionen. Vi er stolte på å være en del av den sterke økonomiske utviklingen i Osloregionen, og vi har hatt en god utvikling i netto avkastning på finansielle investeringer på 27 mill. kr. i 2017 og 20 mill. kr. i 2018. Dette viser at SpareBank 1 Modum har hatt en god utvikling i netto avkastning på finansielle investeringer på 27 mill. kr. i 2017 og 20 mill. kr. i 2018. Dette viser at SpareBank 1 Modum har hatt en god utvikling i netto avkastning på finansielle investeringer på 27 mill. kr. i 2017 og 20 mill. kr. i 2018.

Den digitale utviklingen og våre kunders forventninger til bedre produkter og tekniske løsninger har løst bankens fokus på innovasjon og utvikling. Bankens eierskap i SpareBank 1 Gruppen og SpareBank 1 Banksambandet sikrer tilgang til en konkurransestyrt produkt- og tjenestetilbud og digitale løsninger med høy kvalitet. Dette strategiske eierskapet gjør at banken er godt posisjonert til å møte en sterkere og digital konkurranse fra nye fintechs og Sparsaktører i alle kanaler og på de plattformene våre kunder bruker.

Banken har i 2018 en god utvikling innen de fleste forretningsområder. Utvikling av økonomisystemet med fokus på kompetanse og CRM-integrasjon bidrar kontinuerlig til bedre responsstyring, relevant og tilgjengelig informasjon for våre kunder. Veksten i personsambandet på 16,9 % er hovedsakelig hentet i bankens primære markedsområder. Bankens økte sine markedsandeler i Elker og Drammen, samtidig som markedsandelen i Modum opprettholdes. Bedriftsmarkedet har en vekst i 2018 på 5,2 %.

Økonomiske hovedtrekk: Forretningskapitalen er 12,6 milliarder kroner og egenkapitalen er 9,1 milliarder kroner. Utlånsvekst inkl. øveløsting til SpareBank 1 Boligkreditt 14,7 %.

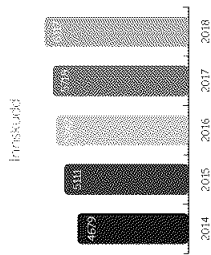
Konsernsresultat for slutt er 96,1 millioner kroner. Egenkapitalavkastning konsern 5,0 %. Ren tilgjengelig avkastning i modusbank 1/4 %.

Tallene i beretningen er knyttet til modusbanken dersom annet ikke er opplyst.

SpareBank 1 Modums utvikling

2018 var preget av sterk konkurranse i boligmarkedet, og stor utbyggingsaktivitet i bankens markedsområde. Norsk økonomi er i bedring, til tross for en større omstilling som fortsatt preger økonomien. SpareBank 1 Modum leverte et av sine beste resultat noensinne selv med en nedskjning på 22 mill. kr. sammenlignet med 2017. Reduksjonen er i hovedsak knyttet til reduksjon i netto avkastning på finansielle investeringer på 27 mill. kr. i 2017 og 20 mill. kr. i 2018.

Privatmarkedet oppnådde en vekst på 4,0 %, mens bedriftsmarkedet hadde en økning på 11,7 %. Med stigende rentebæret er det forventning om et mer normalisert, men konkurransepreget innskuddsmarked.

Laxtrentenivå og sterk konkurranse har bidratt til press på rentemargin gjennom hele året. Netto rentehatet økte med 8,8 mill. kr. som følge av sterk utlånsvekst i privatmarkedet.

Provisjoner fra lån overfor SpareBank 1 Boligkreditt utgjorde samlet 24,1 mill. kroner (21,8 mill. kroner). Provisjonsinntektene fra selvkjøpet har økt med bakgrunn i økt overført volum og høyere margin på boliglån. Andre provisjonsinntekter økte med 1,2 mill. kroner i 2018 som er et resultat av høyere salgskostnader og vekst.

Aksje- og rentemarkedet har vist en svak negativ utvikling i 2018. Det gjenspeiles i verdifall på bankens verdipapirbeholdning og avkastning på finansielle elementer.

Banken er godt kapitalisert og har en tilfredsstillende finansiering. Bankens solide finansielle stilling legger et godt grunnlag for å møte regulatoriske krav, sterk konkurranse og omslutningsbehov i tiden som kommer.

Risikostyring

Fjernerisikoen til banken er høy og vil bli høyere i 2018. Dette i kombinasjon med mange nye risikofaktorer som tilbyr høy innskuddsrente har skapt stor konkurranse om innskuddsmidler. I dette bildet har banken allikevel hatt en god innskuddsvekst og vår finansstabilitet og forsvaret trossfor- skuddsfallende nivå.

For å sikre en vedtatt risikostyring og effektiv prosess, har styret vedtatt å opprettholde, som hovedregel, bankens behandling og oppfølging av risikoområder som er knyttet til bankens forretningsaktivitet. Bankens strategi, policy for risikostyring og underliggende strategier for hvert risikoområde oppdateres årlig. Dette setter rammer for SpareBank 1 Modum drifts- og økonomiske aktiviteter innenfor bankens forretningsområder.

Konsernets risikostyring følger bankens risikostyring og erendeviden i Eiendomsregler. Dahl AS medfører ikke vesentlige endringer i risikostyringen.

Styret monitorer og gjennomgår med administrasjonen løpende rapporter over bankens risikoområder, samt virksomheten sett opp mot interne og eksterne rammer. Bankens opplysningsnivå og likviditetsrisiko, markeds- og likviditetsrisiko, samt operasjonell risiko.

Finansiell framskrivning

Med utgangspunkt i det strategiske målbildet for 2018, forventes bankens finansielle framskrivning å være positiv. Dette er et resultat av forventet finansiell utvikling for de neste tre årene. I tillegg gjennomføres det en framskrivning av situasjonen med et alvorlig økonomisk tilbakeslag. Formålet med framskrivningen er å beregne hvordan den finansielle utviklingen i aktivitetene og makroøkonomi påvirker bankens finansielle utvikling, herunder egenkapitalavkastning, finansieringssituasjon og løpdeknøling.

Kreditrisiko

Det er styrets policy at SpareBank 1 Modum skal ha en moderat kreditrisiko. Kreditrisikoen defineres som risikoen for tap som følge av kun- delvis eller fullstendig manglende evne og/eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser overfor banken.

Kreditrisiko anses å være det vesentligste risikoområdet i bankens virksomhet, og er underlagt kontinuerlig overvåking. Overvåkingen av risikoen i porteføljen skjer bl.a. ved hjelp av bankens risikoklassifiseringssystem, hvor hver enkelt kunde på bakgrunn av objektive kriterier klassifiseres etter misligholdingsrisikoen og tages på et mislighold. Scorekortene er utarbeidet av Kompetansesenter for Kredit.

modeller (KRI) som er et samarbeidsorgan for SpareBank 1-alliansen. Den samme klassifisering danner grunnlag for støtte i den enkelte kredittbeslutning.

Samarbeidet med banken i 2018 har en utvikling i vekst, som ligger høyere enn den generelle kredittveksten i Norge. Kvaliteten i person- og bedriftsmarkedet er høy, og bankens markedsposisjon vurderes som meget god. Utviklingen er stabil. Lavt rentenivå, lav arbeidsledighet og moderat stigning i boligprisene påvirker porteføljen positivt, ved å opprettholde kundenes gjeldsforrentningene samtidig som sikkerhetsverdiene øker. Lån til privatmarkedet fylles på bakgrunn av kredittoverføring kombinert med en individuell vurdering av tilbakebetalingsrisiko hvor det er tatt høyde for en normalrentebasistings.

Banken yter i liten grad kreditt uten sikkerhet, og majoriteten av lånene i privatmarkedet ligger innenfor 80 % av forsvaret verdigrunnlag på bolig. Dette sammen med det faktum at 81,3 % av bankens brutto utlån er til kunder i bankens primær- og sekundærmarked, gjør at kredittrisikoen i boliglånporteføljen anses å være lav. Det forventes fortsatt utlånsvekst i 2018. Sikkerhetsdekkningen er god, noe som fortsatt tillater en begrenset taprisiko for banken.

Kvaliteten i bedriftsmarkedet vurderes som god. Bankens leger vekt på å ha lette relasjoner til sine næringskunder. Styret har som målsetting å lønne til næringsvirksomhet ikke skal utgjøre mer enn 30 % av bankens samlede utlån. Pr. 31.12.18 utgjør andelen 17,9 % målt ved brutto utlån. Styret overvåker løpende bankens eksponering innenfor ulike bransjer, samt størrelsen på enkeltgjeldssegmentet for en stor del av utlån/kreditt mot sikkerhet i fast eiendom, representanter utlån til næringsvirksomhet en høyere risikoen i utlånet til privatmarkedet. Utviklingen i kredittoverføringen følges opp blant annet via misligholdingsrapporter, kvartalsvise engasjementgjennomganger og risikoreporter. Til- tak og fokusområder vurderes løpende med bakgrunn i utviklingen i tallmateriale.

i 2018 har SpareBank 1 Modum hatt tap på engasjementer hvor det ikke tidligere har vært

foretatt tapsavsetning. Netto tapkostnad i 2018 er 0,3 mill. kroner. I 2018 har banken foretatt b.l.a. en større individuell nedskrivning knyttet til et bedriftsengasjement, samtidig som gruppevis nedskrivninger er redusert i løpet av året.

Styret mener det er noe kreditrisiko knyttet til enkelte av bankens utlånsengasjement. Individuelle tapsavsetninger ved utgangen av 2018 er på 5,0 mill. kroner hvorav 4,0 mill. kroner i tapsavsetning knyttet til bedriftsmarkedet.

Fremtidige endringer i kredittrisiko vil påvirke kreditkvaliteten i porteføljen og dermed også tapsavsetningene. Endringer i kreditrisiko vil bli fanget opp gjennom den løpende overvåkningen av porteføljen.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen defineres som risiko for at banken ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser og/eller finansielle forpliktelser i forbindelse med oppstart av eiendeler som må realiseres, eller i form av høyere finansieringskostnader.

Styret har vedtatt en strategi for likviditetsstyring. Likviditetsstyringen bygger på konsern- og rammer og gjenspeiler bankens modererte risikopoliti. Den blir gjennomgått minimum en gang i året. Strategien inneholder konkrete rammer og styringsparametere, retningslinjer for diversifisering og retningslinjer for råporkering. Inkluderer det også en beregning for likviditet i forbindelse med ICAP prosessen foretas det også stressanalyser av likviditetsrisikoen.

Banken reduserer sin likviditetsrisiko gjennom spredning av innlånene fra ulike innlånsland og med ulike forfallsdager. Bankens utlån finansieres i hovedsak med kundertilskudd og langsiktig verdipapirgjeld.

Innskudd fra kunder er bankens viktigste finansieringskilde. Innskuddsdekkningen målt som innskudd i % av brutto utlån viser en svak reduksjon og er 76,6 % (80,0 %). Banken har en ramme som sier at innskuddsdekkningen ikke skal være under 70 %.

Overføring av godt sikrede boliglån til SpareBank 1 Boligkreditt AS bidrar til å dempe finansieringsbehovet og dermed likviditetsrisikoen. I løpet av 2018 økte banken overførte lån med 654 mill. kroner.

Utviklingen i innskuddsdelingen og likviditet følges løpende av administrasjonen, og rapporteres til styret.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risiko for tap som skyldes endringer i observerbare markedsvariable som renter, valutakurser og verdipapirkurser. Markedsrisiko oppstår hovedsakelig i bankens investeringer i obligasjoner, sertifikater, aksjer og egenkapitalbevis, og som følge av aktiviteter som utføres for å understøtte bankdriften, som finansiering og reiselånhandl.

Styring av markedsrisiko skjer gjennom detaljerte rammer for blant annet investeringer i aksjer, obligasjoner og posisjoner i rente og valutamarkeder. Rammene blir gjennomgått og vedtatt av styret minimum en gang årlig. Risikostørrelsen overvåkes, løpende og følges opp gjennom periodiske rapporter til styret. Banken benytter et markedsledende verdisystem for å styre og kontrollere bankens markedsrisiko.

Rentrisiko oppstår hovedsakelig fra fastrentelån og investeringsporteføllen. Det er vedtatt maksimale grenser for den totale renterisikoen som skal eksponeres mot i kroner ved et prosentpoeng endring av verdien på reiteinstrumentene.

Som et ledd i den løpende likviditetsstyringen har SpareBank 1 Modum behov for å disponere en beholdning av verdipapirer som kan benyttes på flere måter for å regulere bankens behov for likviditet, og som grunnlag for sikkerhetsstillelse i Norges Bank.

Bankens beholdning av obligasjoner, aksjer, aksjefond og egenkapitalbevis utgjorde pr 31.12.18 922,1 mill. kroner (720,4 mill. kroner). Av det totale beløpet utgjør obligasjoner 470,6 mill. kroner, for det meste OMF-er og andre obligasjoner med lav risiko. Formålet med denne beholdningen er primært å tilfredsstille

le, retningslinjer, til likviditetsreserver, samt å plassere overskuddslikviditet. Støttegjeld og langsiktige investeringer utgjør 35,5 mill. kroner. Av de langsiktige investeringer utgjør 91,5 % investeringer i selskaper i SpareBank 1-alliansen. Orienteringsaktier, egenkapitalbevis og aksjefond utgjør 22,2 mill. kroner. Risikoen for bankens samlede beholdning anses som lav.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko kan defineres som risikoen for tap som følge av:

- Memrisker: feil på rutiner/retningslinjer, manglende kompetanse, uklar policy, strategi eller rutiner, interne misligheter
- Systemer, svikt i IT og andre systemer
- Eksterne årsaker: kriminalitet, naturkatastrofer, andre eksterne årsaker

Operasjonell risiko representerer både på kort og lang sikt en trussel som kan medføre en vesentlig kostnad. Prosessen for styring av operasjonell risiko i SpareBank 1 Modum skal i størst mulig grad hindre at ingen enkeltstående årsaker til operasjonell risiko skal kumme skade bankens stilling i alvorlig grad. Banken har en moderat risikoprofil, og operasjonell risiko og arbeid er kontinuerlig med risikoreduserende tiltak.

Kapitalstyring

Styret har vedtatt en målsetting for banken på minimum 15,0 % ren gjerningskapitaldeknning, og samlet kapitaldeknning på minst 18,5 % pr 31.12.2018. Bankens maks for kapital ligger over regulatoriske krav. Kapitalstyring skal sikre at SpareBank 1 Modum balansen forholder seg mellom:

- En effektiv kapitalansettelse og kapitalbehovet i forhold til bankens strategiske mål og vedtatte forretningsstrategi
- Konkurransedyktig egenkapitalvekstning
- En tilfredsstillende kapitaldeknning ut fra vekt risiko og de til enhver tid gjeldende krav fra myndigheter og markedsaktører
- Konkurransedyktige vilkår og en langsiglet konkurransefortrinn i kapitalmarkedene
- Unyttelse av vekstmuligheter i bankens definerte markedsområde
- At ingen enkeltstående årsaker skal kumme skade bankens finansielle stilling i alvorlig grad

langsiktig og effektiv kapitalstyring. Disse prognosene tar hensyn til forventet utvikling i de neste årene, samt en situasjon med et alvorlig økonomisk tilbakeslag over flere år. Et viktig verktøy for å analysere en situasjon med et alvorlig økonomisk tilbakeslag, er bruken av stresstester. Det gjøres stresstester av en rekke faktorer og scenarioanalyser hvor banken testes for ulike negative makroøkonomiske hendelser gjennom flere år. SpareBank 1 Modum har i tillegg utarbeidet beredskapsplaner på likviditets- og kapitaldekningsområdet for i størst mulig grad å kumme håndtere slike kriser dersom de skulle oppstå. Banken rapporterer kapitaldeknning etter Standard-metoden.

Et solid resultat for 2018 har tilført selskapet kapital. Bankens rene gjerningskapitaldeknning er 17,4 %, Bankens mål på ren gjerningskapitaldeknning på 15 % nås ved utgangen av 2018 med god margin. Videre tilfredsstiller SpareBank 1 Modum det gjeldende kombinerte minimums- og bufferkravet på 12,0 % plus Pillar 2 kravet på 2,5 %, samt 14,5 % ren gjerningskapitaldeknning ultimo 2018. Banken har ved utgangen av 2018 en solid finansiell stilling, er godt posisjonert i forhold til konkurrenter. SpareBank 1 Modum vil fortsette å bygge kapital fremover, og evt. utsette forordningsgjeld ved behov og gjennom dette sikre at banken opprettholder god soliditet og tilfredsstiller eventuelle økende krav.

Organisasjon og arbeidsmiljø

Konsernets hovedkontor er i Vikersund, Modum kommune. I tillegg har konsernet avdelinger i Åmot, Hokksund, Mjøndalen og Drammen. Datterselskapet har sin hovedvirksomhet i Drammen.

Pr. 31.12.18 var det 79 årsværk i konsernet fordelt på 81 medarbeidere. Hvorav 67 medarbeidere og 64 årsværk tilhører morbanken. Det ble i 2008 vedtatt nasjonale regler for autorisering av finansielle rådgivere slik at kundene i et offentlig register kan forsikre seg om at rådgiver innehar riktig kompetanse. Ved utgangen av 2018 hadde vi 35 autoriserte rådgivere. For å sikre best mulig kvalitet ved tagnav av skatteforplikting, er det opprettet

en egen godkjenningsordning for rådgivere. Ved utgangen av 2018 hadde vi 27 godkjente medarbeidere. I 2018 startet vi opp med autorisasjonsordningen i tillegg til de andre autorisasjonsordningene er dette en nasjonal autorisasjonsordning. Den fremmer og sikrer nødvendig kunnskap, holdninger og ferdigheter hos kredittd medarbeidere. Målet er å styrke kvaliteten på kredittgivning og kredittbehandling overfor kunder. Pr. 31.12.18 hadde vi 13 autoriserte kredittrådgivere.

For å møte kundenes forventninger om høy kompetanse, er kontinuerlig kompetanseutvikling et viktig satsingsområde for banken. Kompetente medarbeidere er også ofte motiverte medarbeidere.

Det utøves informasjonskontroll i henhold til forskrift om systematisk helse, miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter. Banken er medlem av Ei-

ker og Modum Bedriftshelsevesen som deltar i arbeidsmiljøvalget møter. Sykefraværet i konsernet var 4,28 %, mens sykefraværet i morbanken var 4,67 % i 2018. Målet er på 4,0%. Fraværet er litt høyere enn målet, men fortsatt lavt. Noe som vi tror skyldes et godt og systematisk nærvernsarbeid.

Vi arbeider kontinuerlig med helsefremmende tiltak for å sikre oss at langvarig fravær ikke skyldes faktorer på arbeidsplassen. Vi samarbeider med Mir Helsebank, der både medarbeidere og ledere blir fulgt opp av fagpersoner etter eget behov og ønske.

Arbeidsmiljøet er godt, og det er utarbeidet rutiner for områdene helse, miljø og sikkerhet som følges i den daglige virksomheten. Det ble ikke rapportert om personskader i 2018. Vi har en forholdsvis flat organisasjonsstruktur

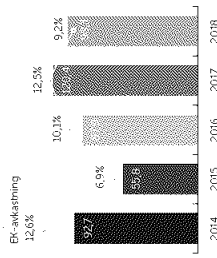
tur og konsernet er opprett av et alle, også ledere, er medarbeidere. Vi praktiserer medarbeidsskap og etterstreber en lærings- og treningskultur. Dette mener vi gir ergasjete medarbeidere og gode prestasjoner.

Banken gjennomfører hvert år en organisasjonsundersøkelse. Resultatene fra denne undersøkelsen arbeides med og følges opp ved rapportering til styret, ledelse og tilkvalgte. Tillegg jobbes det med tiltak på avdelingsnivå. SpareBank 1 Modum legger høyt på toppen i alliansen i denne undersøkelsen.

SpareBank 1 Modum er sertifisert som Miljøfyrtårn. Dette er en nasjonal sertifiseringsordning som har som mål å skape miljøvennlige drift med miljø- og klimatiltak som er konkret, målbare og lønnsomme. Alle bidrag til miljøet er et bidrag for fremtiden. Det er viktig at alle gjør det de kan, og bidrar positivt, slik at

SpareBank 1 Modum oppnådde i 2018 et resultat på 98,3 mill. kroner (120,4 mill. kroner) og en avkastning på egenkapitalen på 9,2% (12,5%). Reduksjonen er i hovedsak knyttet til ekstrordinære ubytter fra felleseide selskaper i 2017.

Resultat etter skatt

Netto renteinntekter
Netto renteinntekter i 2018 utgjorde 143,7 mill. kroner (134,9 mill. kroner). I forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjorde renteinntekten i 2018 1,7 % (1,7 %). 2018 var preget av presset kunderrøyningsgrunnet lavt rentenivå og sterk konkurranse. Økt utlån og innskudd både til privat- og bedriftskunder har bidratt til økte renteinntekter.

Netto provisjonsinntekter og andre inntekter
Netto provisjonsinntekter og andre inntekter utgjorde pr. 31.12.2018 61,1 mill. kroner (57,7 mill. kroner). Netto provisjonsinntekter økte med 2,8 mill. kroner. Dette skyldes i hovedsak høyere provisjonsinntekter fra boligkredittselskapet grunnet vekst i overført portefølje samt økte marginer på boliglån i 2018. Øvrige provisjonsinntekter har en positiv utvikling. Andre inntekter består i hovedsak av leilingslekker på fast eiendom.

Avkastning på finansielle investeringer
Samlet avkastning på finansielle eiendeler ble 30,5 mill. kroner (57,4 mill. kroner). Mottatt utbytte ble redusert med 15,2 mill. kroner (ekstrordinære ubytter fra selskaper i SpareBank 1-alliansen i 2017). Verdiendring og gevinst/tap på finansielle eiendeler falt med 11,5 mill. kroner. Dette skyldes i hovedsak urealisert verdiendring på bankens ortokopportefølle.

som banken styres og kontrolleres etter for å sikre innskyldernes og andre gruppers interesser i banken. Banken ble etablert i 1841, og har siden påbegynt seg sin del av ansvaret for en god utvikling av næringsområdet både i sin ordinære banktjeneste, men også ved aktivt å støtte opp om god næringsutvikling.

Bankens visjon er: "Vi hjelper mennesker å nå sine mål og realisere sine drømmer"

Bankens coretjeneste er:

- Være en seksjonsgitt, lokalorientert bank for kunder i Modum, Øvre Elker, Nedre Elker, Drammen og nærliggende områder.
- Decks samlet behov for finansielle tjenester til personer, små- og mellomstore bedrifter, landbruk, offentlig sektor, lag og foreninger
- Etablere nære og langvarige kundereelasjoner gjennom kompetente, forandringsvillige medarbeidere med eget krav til kvalitet og høyt etisk nivå.
- Gjennom god lønnsomhet og soliditet bidra til utvikling av næringsliv, kultur og idrett.

SpareBank 1 Modum er en selvstendig finansinstitusjon. Sammensetningen av de styrende organer er regulert i Lov om Finansieringsforetak, en felles lov for finansforetak i Norge. Loven er styrende for bankens selskapsrettslige forhold. Bankens øverste organ er generalforsamlingen, som består av ni representanter valgt av innskytterne og tre representanter valgt av de ansatte. Generalforsamlingen velger bankens styre.

Etter at det kom foreskrifter med krav om godkjennelse i revisjons- og risikouvalg, er det vedtatt at bankens styre også skal fungere som godkjennelses-, revisjons- og risikouvalg. Revisjonskapet revideres av revisjonselskapet Ernst & Young AS ved statsautorisert revisor Thomas Kjøren.

Resultatutvikling

Alle opplysninger gjelder markertallet der det ikke er spesifisert at opplysningene gjelder konsernet.

ønsker banken å stimulere til engasjement og utvikling. Barn og unge er en viktig del av målgruppen for bankens gaverstiftelser. Disse representert vår fremtid. Gode vilkår for barn og unge gir gode vilkår for vår region. Bankens ønsker å støtte gode tiltak som kommer allmenheten til gode. Det skal settes på bredde fortrinns grupper, og lag fremfor enkeltstående. Banken tillater gaver i kategoriene kunst og kultur, utdanning og forskning, idrett og helse og sosialtjenestevirksomhet. Bankens gaverfond tilløses en betydelig del av vårt overskudd. Midler fra dette fondet deles hvert år ut til almennyttig formål. Innterter kultur, idrett, utdanning og næringsliv i 2018 delte vi ut hele 8,1 mill. kroner til lokale formål. 200 store og små organisasjoner i distriktet mottok et betydelig bidrag. SpareBank 1 Modum opprettet i anerkjennelse av 150-års jubileum i 1991, et fond pålydende kr. 500.000,- hvis avkastning skal brukes til støtte for unge talenter innen idrett, sang og musikk og andre kulturaktive som teater, drama, dans, film, foto og lignende i Modum. Hensikten er å fremme utviklingen av disse kulturgruppene og skape grunnlag for summeinteresser blant ungdommer. I 2018 ble det ut 2 musikkstipend fra jubileumsfondet, kr. 25.000 til Ole Henrik Bortofts med instrument trommer, og et musikkstipend til Håvar Dahlen, også kr. 25.000 med instrument klassisk gitar.

SpareBank 1 Modum sitt grunderfond har som formål å tilgodese tiltak som bidrar til næringsutvikling i Modum kommune med særlig vekt på unge grunntere. Vi ønsker å bidra til at lokale grunntere når sine drømmer. Fra fondet kan det hvert år deles ut inntil kr. 200.000,- etter søknad og fondets midler bør særlig nyttes til finansiering av undersøkelse og tiltak som tar sikte på å komme i gang med ny produksjon, finansiering av produktutvikling, konsulent tjenester, opplæringsaktivitet og markedsundersøkelser.

I 2018 ble det gitt støtte til følgende prosjekt:

- NOX DECOR AS kr. 100.000,-
- Allium SB kr. 50.000,-
- Smart Guard AS kr. 50.000,-

Prinsipper for god selskapsledelse
God virksomhetsstyring i konsernet omfatter de verdier, mål og overordnede prinsipper

til egne og andres vurderinger og å kunne si fra når det er behov for dette. En finansiell rådgiver forventes i kunne håndtere eksiste utfordringer på forsvart måte og kunne redigere for sine behov. Det forventer god kompetanse i etikk. Alle nyansatte får en gjennomgang av våre etiske retningslinjer i tillegg har vi en gjennomgang av retningslinjene en gang i året. Retningslinjene er dynamiske fordi verden rundt oss endrer seg, og for å ta høyde for dette, evalueres retningslinjene en gang pr. år.

Samfunnsansvar

SpareBank 1 Modum er en betydelig og aktiv samfunnsaktør i Modum og blir mer og mer synlig også i Øvre Elker og Nedre Elker. Vi er leverende oppdatert på det som skjer i regionen, og gjennom vårt samfunnsengasjement ønsker banken å stimulere til økt verdiskaping. Engasjement overfor kunder, vår region og egne ansatte er verdier som preger virksomheten. Banken er engasjert og oppdatert på at bankens kunder skal lykkes, hvordan vår region utvikler seg samt at bankens ansatte skal ha interessante og utviklende arbeidsoppgaver.

Kunder

I forhold til arbeid knyttet til samfunnsansvar har SpareBank 1 Modum hatt fokus på å styrke kundereelasjoner samt bedre etterlevelse av lover og regler for blant annet halvskoling. Selve fundamentet i vår virksomhetsmodell er å skape verdier for den regionen vi er en del av. Allokering av kapital, bidrags til næringsutvikling og boligbygging er noen av våre viktigste samfunnsoppgaver.

SpareBank 1 Modum har et avgrenset geografisk næringsområde og ser derfor at det er viktig for banken å påvirke brudd på næringsrettheter. Banken vil gjøre det som står i bankens makt dersom brudd på næringsrettheter blir oppdaget hos bankens reiselandsretter.

Lokalinnvirkning

SpareBank 1 Modum støtter prosjekter som skaper engasjement, som har verdi over tid og gir nytte og glede til mange som bor i vårt markedsområde. Gjennom utøvelse av gaver

utviklingsorientert. Vi ønsker å bidra til å løse viktige samfunnsutfordringer, bidra til høyere yrkesutdanning, økt verdiskaping og et konkurransedyktig arbeidsmiljø. Det er viktig for oss å spille markedsnets og samfunnets rolle i utviklingen.

Konsernet har i sin personalpolitikk målsatt tilknytning mellom region. Måsetningen om at det ikke skal være lønnsforskjell mellom kommuner og mellom i banken for medarbeidere i samme type stilling, anses som oppfylt. Det kan være lønnsforskjeller mellom stillinger ut fra stillingsinnhold og krav til kvalifikasjoner.

Målet om likestilling inkluderer også jevn fordeling mellom region i lederstillinger. Konsernet har i sin rekrutteringspolitikk lagt dette til grunn. Norbankens ledergruppe består av 50 % kvinner. Andelen kvinner i høyere skoleutdannede stillinger øker. Dette skyldes både høyere utdannelsesnivå, men også at banken aktivt har redusert antall stillinger med lavere krav til utdanning.

Konsernet tilpasser både arbeidsoppgaver og de fysiske forutsetningene for at personer med funksjonshemning skal kunne fungere godt i arbeidslivet. Nedskatt funksjonshemning skal behandles på lik linje med andre medarbeidere. Det er en målsatt i konsernet at etnisk tilhørighet ikke skal være til hinder for å bli rekruttert.

Fysiske retningslinjer

Konsernet møter samfunnet og kundene gjennom våre medarbeidere. For at banken skal fylle sin rolle i samfunnet og næringslivet på en god måte og oppnå den nødvendige troverdighet, er det viktig at våre medarbeidere er ettersøkt. • Oppnå profesjonell og tillitvekkende • Identifisere og reflektere over eksisterende problemstillinger • Ta opp og diskutere etiske problemer med kolleger eller ledere • Begrunne sine beslutninger på en saklig måte Vi ønsker det, som viktig å utvikle holdninger som skaper tillit hos kunder og samfunnet for øvrig. Like viktig er det å utvikle et kollektiv skjønn

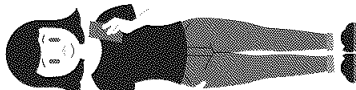
fremtidige generasjoner får like stor glede av å bo og leve i Modum som vi har.

SpareBank 1 Modum driver ikke forsknings- og utviklingsaktiviteter i egen regi, og har derfor ikke kostnader relatert til slike aktiviteter.

SpareBank 1 Modum er medlem i Eilendomsregler i Ringenke Hadeland AS som eies av 3 lokale sparebanker. Selskapet har 6 kontorer i Vikersund, Hokksund, Myrlandalen, Honefoss, Cron og Nitvedal. Samarbeidet mellom eilendomsregler og bank fungerer godt. I 2018 forsterket vi denne satsingen ved å kjøpe 70,5 % av aksjene i Eilendomsregler Dahl AS. Dette selskapet har kontor i Drammen og opererer i markedsene Drammen, Lier, Hurum, Sande og Nedre Elker. Gjennom denne satsingen vil vi ha tilgang til et større marked og et bedre grunnlag for å sikre god vekst også i fremtiden.

Arbeidsgivers akvitets- og redogjørelsesplikt på likestillings- og diskrimineringsområde

Arbeidsgivere, offentlige myndigheter og arbeidsgivers organisasjoner skal jobbe aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering på grunn av kjønn, nedsatt funksjonsevne, nasjonal opprinnelse, avstammning, hudfarge, språk, religion og lesning. Konsernet vil oppleves som fremtidsrettet og

Årsverskudd og disponeringer

Under fratrag av skatt med 264 mill. kroner (260 mill. kroner), ble resultatet av ordinær drift 98,3 mill. kroner (120,4 mill. kroner). Styret er meget godt tilfreds med resultatet for 2018. Banken har oppnådd god vekst i et konkurranseutsatt marked.

Under henvisning til lov om årsregnskap mv. § 3-3a, bekrefter styret at årsregnskapet er forsinket drift er til stede, og at årsregnskapet er satt opp under denne forutsetning.

Årsverskudd av ordinær drift etter skatt er 98,3 mill. kroner

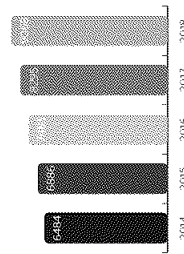
Styret foreslår følgende disponeringer:

Overført til sparebankens fond kr. 90,3 mill.
Overført til gavefond kr. 8,0 mill.
Sum disponert kr. 98,3 mill.

Balansé

FoU- og utviklingskapitalen var ved utgangen av året 9 068 mill. kroner, en økning på 9,3 % fra samme tidspunkt i fjor. Økningen skyldes økte utlånsaktiviteter og utgifter til FoU- og utviklingsaktiviteter. Gjennomsnittlig restpost ved utgangen av 2018 er 2,5 år. Av bankens totale verdipapirer ved årets slutt forfaller 20 % i 2019.

FoU- og utviklingskapital

Brutto utlån pr. 31.12.18 utgjorde 7 989 mill. kroner, som er en økning på 11,7 % siste år. Medregnes endring overførte lån (øktning) til SpareBank1 Boligkreditt AS på 634 mill. kroner, var utlånsvæksten 14,7 %. Privatkunder har fort-

satt hoveddelen av låne med 76,1 %, mens næringsliv har 23,9 % av utlån. I år det hensyn til overførte lån til SpareBank1 Boligkreditt AS er andelen lånt til private under 82,1 %.

Innskudd fra kunder økte med 399 mill. kroner, som er en økning på 7,0 % siste år. Banker hadde en innskuddsvækt fra personkunder på 4,0 %, mens innskudd fra næringsliv og offentlig sektor økte med 11,7 %. Ved siste årsavslutt utgjorde innskudd fra personkunder 60,5 %, mens næringsliv og offentlig sektor bidro med 39,5 %. Bankens innskuddsdekning pr. 31.12.18 er 76,6% (80,0 %).

Verdipapirer

Bankens portefølje av aksjer, aksjefond og egenkapitalbeholdninger var ved siste årsavslutt plassert 351,5 mill. kroner i anleggsmidler dvs. unoterte aksjer og aksjer i datterselskap, tilknyttede selskaper og investeringer i felleskontrollerte virksomheter. Av de langsiktige investeringer utgjør 91,5 % investeringer i selskaper i SpareBank1-alliansen.

Langsiktig finansiering

Banken har god diversifisering mellom ulike finansieringskilder. Tilgang på finansiering i markedet er tilfredsstillende. Banken arbeider løpende med å tilpasse seg reguleringsendringer og likviditetsforhold, isolert sett vil disse endringene bidra til å redusere bankens lønnsomhet. Bankens viktigste finansieringskilder er tiden SpareBank 1 Boligkreditt AS, og per 31.12.18 var utlån på samlet 3,5 mrd. kroner overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS.

Til sammen utgjorde gjeld stiftet ved utstelselse av verdipapirer 1 680,4 mill. kroner (1 402,6 mill. kroner) i 2018 og besto kun av obligasjonsgjeld. Gjennomsnittlig restpost ved utgangen av 2018 er 2,5 år. Av bankens totale verdipapirer ved årets slutt forfaller 20 % i 2019.

Banken tok i mai 2016 og i mai 2017 opp ansvaret for hhv. 45 og 45 mill. kroner for å styrke bankens soliditet og tilfredsstillende myndighetsskrav

Bankens likviditetssituasjon er tilfredsstillende. Bankens Liquidity Coverage Ratio (LCR) er

samlet 104 %, og tilfredsstillende regulatorisk krav (100 %).

Pensjon

Banken er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon og har pensjonsordning som tilfredsstillende i henhold til bankens innkuddsordning.

Konstantstrømpåstilling

grad aktiviteten på de forskjellige områdene drift, investering og finansiering. Den samlede utlånsvæksten vil imidlertid ikke fremgå av konstantstrømpåstillingen da den ikke viser utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Den samlede utlånsvæksten er på 14,7 % og er større enn konstantstrømpåstillingen viser.

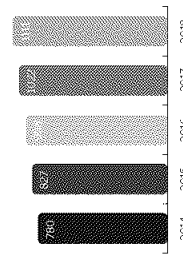
Egenkapital

Etter forslag til avsetning utgjør bankens egenkapital og avsetninger pr. 31.12.18:

Sparebankens fond	kr. 1 097,7 mill.
Gavefond	kr. 13,4 mill.
Sum	kr. 1 111,2 mill.

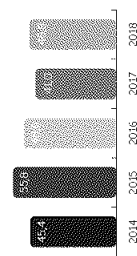
Bankens rene kjernekapitaldekning pr. 31.12.18 er 17,4% (18,6 %). Bankens mål på ren kjernekapitaldekning på 15 %, nås ved utgangen av 2018 med god margin. Videre tilfredsstillende SpareBank 1 Modern det gjeldende kombinerte minimums- og bufferkrav på 12,0 % plus Pil 2 kravet på 2,5 %, samlet 14,5 % ren kjernekapitaldekning ultimo 2018, med god margin. Styret vurderer bankens soliditet til å være

Bankens egenkapital

skostnadene. Målt i forhold til totale innleier utgjorde driftskostnadene pr. 31.12.2018 46,9 % (41,0 %). Innleierkostning er ekstraordinære utgifter i 2017 gjør at kostnadsprosenten var kunngjort i 2017. Målet om en kostnadsprosent på under 47 % i 2018 ble nådd gjennom fokus på kostnadsutviklingen.

Kostnadsprosent

Tap og mulighet

Årets netto tap på utlån og garantier er 0,3 mill. kroner (0,1 mill. kroner). Endring i individuelle nedskrivninger og netto korstøbet gir et resultat med 0,3 mill. kroner (0,1 mill. kroner). Gruppenes nedskrivninger ble redusert med 3,9 mill. kroner. Sum individuelle og gruppevis nedskrivninger på utlån utgjorde 21,2 mill. kroner (20,8 mill. kroner). Brutto misligholdte utlån over 90 dager utgjorde pr. 31.12.2018 12,7 mill. kroner (14,5 mill. kroner) tilsvarende 0,1 % (0,1 %) av brutto utlån inkl. volum overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS.

Tap og misligholdssituasjonen er spesifisert i note 15. Etter styrets vurdering er bankens kredittrisiko moderat.

Resultatet for 2018 i konsern

Det er morbankens som utgjør de vesentlige resultatpostene i konsernregnskapet. Datterselskapene i konsernregnskapet er konsolidert inn i konsernregnskapet med både innleier og utgifter. Transaksjoner mellom selskapene blir eliminert. Ved opplyse av Eierbudsjetter Dahl AS ble det bokført en goodwill på 16,2 mill. kr. i konsernet. Goodwill avvikles over 5 år (jf. Note 14). Dette er hovedårsaken til at resultatet i konsernet er noe lavere enn resultatet i morbanken. I morbanken er datterselskapene regnskapsført etter egenkapitalmetoden. Resultatandelen fra datterselskapet innleieretates i morbanken løpende. Utbytte fra datterselskap bokføres som resultatpost av aksjer i datterselskap.

delen av transaksjonen planlegges gjennomført i løpet av første kvartal 2019.

I transaksjonsavtalen er det lagt til grunn et bytterforhold på 80 prosent for SpareBank 1 Gruppen AS og 20 prosent for DNB ASA. Dette bytterforholdet baserer seg på fremtidsforholdet mellom de to selskapsdelene. Inklusive verdien av personnisksproduktene i den planlagte fusjonen. DNB ASA skal deretter kjøpe seg opp til en eierandel på 35 prosent i selskapet. DNB har i tillegg sikret seg en opsjon på å kjøpe seg opp til 40 prosent eierandel.

I transaksjonen ble det nye skadeselskapet verdsatt til 19,75 mrd. kroner, inklusive verdien av personnisksprodukter. Fremtid, uten personnisksprodukter, er verdsatt til 13,5 mrd. kroner, som også er den verdien som opprinnelig ble lagt til grunn i transaksjonen.

Basert på tall per 31.12.17 og proforma konsernregnskap, vil fusjonen og DNBs oppkjøp fra 20 til 35 % eierandel, samlet sett medføre en økt egenkapital for SpareBank 1 Gruppen og konserniva på ca. 4,7 mrd. kroner. Majoriteten (SpareBank 1-bankene og LO) sin andel av denne økningen er ca 2,5 mrd. kroner.

SpareBank 1 Gruppen AS (morselskapet) vil, før man hensyntar effekten av eventuelt overføring av personnisksproduktene, få en skattefri gevinst på ca. 1,7 mrd. kroner som følge av nedskallet til DNB ASA. SpareBank 1 Gruppen AS sitt utbyttegrunnlag øker tilsvarende denne gevinsten. SpareBank 1 Modern sin andel av et eventuelt utbytte på 1,7 mrd. kroner (1,46 prosent) utgjør 25,0 mill. kroner. Basert på regnskapet per 31.12.2018 ville dette medføre en økt ren kjernekapitaldekning på anslagsvis 0,5 prosentpoeng. Et eventuelt utbytte fra SpareBank 1 Gruppen vil være bedrevet av kapital, situasjonen og beslutninger i selskapsstyret, styrets organer og kan ikke gjennomføres tidligere i andre kvartal 2019.

Driftskostnader

Sum driftskostnader i 2018 utgjorde 110,2 mill. kroner (102,3 mill. kroner). Personalkostnader utgjør om lag 51, prosent av de totale drift-

Banken har eierandeler i Samarbeidende Sparebanker AS og Samarbeidende Sparebanker AS.

Bankinvest i AS, som er knyttet til eierandeler i BN Bank AS, investeringene er i regnskapet verdsatt til kostpris. I SpareBank 1 Gruppen AS er det registrert et positivt resultat etter skatt i 2018 på 1 480 mill. kroner. Forsikringsvirksomheten er den vesentligste bidragsyter til resultatet, men de øvrige produktsektorene har vist tilfredsstillende resultatutvikling. Samarbeidende Sparebanker AS har en eierandel i SpareBank 1 Gruppen AS på 19,5 %, mens bankens eierandel i Samarbeidende Sparebanker AS utgjør 7,50 %. Dette ville for banken ha medført en andel av resultatet på 21,6 mill. kroner for 2018.

Bokført kostpris på SpareBank 1 Moderns investering i Samarbeidende Sparebanker AS utgjorde ved årsskiftet 69,3 mill. kroner, mens bankens andel av egenkapitalen i Samarbeidende Sparebanker AS var 125,7 mill. kroner.

I forbindelse med overtagelsen av Giltnir Bank ASA, nå BN Bank ASA, ble bankens eierandel lagt under Samarbeidende Sparebanker AS. Bankinvest i AS, Bankens eierandel i dette selskapet er 5,25 %. Bokført verdi på eierandelen er 3,7 mill. kr. mens bankens andel av egenkapitalen i selskapet var 35,0 mill. kroner.

Siden investeringene i Samarbeidende Sparebanker AS og Samarbeidende Sparebanker AS er verdsatt til kostpris, blir bankens resultatandel i disse selskapene ikke regnskapsført. Mottatt utbytte fra de nevnte selskaper i 2018 på 21,5 mill. kroner (40,1 mill. kroner) er innleiert.

Fusjon av forsikringsvirksomheten

SpareBank 1 Gruppen AS og DNB ASA inngikk 24. september 2018 avtale om å slå sammen sine forsikringsvirksomheter. Fusjonen ble godkjent av Finanslovet 21. desember og trådte i kraft med virkning fra 1. januar 2019. Det fusjonerte selskaps navn er Fremtid Forsikring AS. Som ledd i fusjonen er planen å fusjonere de individuelle personnisksforretningene fra SpareBank 1 Forsikring AS (livsleikspett) og DNB Livsforikring AS, samt de bedriftsforretningene personnisksforretningene fra SpareBank 1 Forsikring AS, til det fusjonerte selskapet. Denne

god, og banken er godt posisjonert i forhold til konkurranter.

Styret mener at årsregnskapet gir et retvisende bilde av SpareBank 1 Modums eiendeler og gjaldfinansielle stilling og resultat.

Utsiktene for 2019

Værdiovervåkingen ble i 2018 sterkt påvirket av svakere utsikter for vekst, høyere renter, politisk usikkerhet, Brexit og handelskrigen mellom USA og Kina, og usikkerheten rundt utfallet av denne. Økende renter og politisk usikkerhet rundt Brexit og handelskrigen mellom USA og Kina påvirker forventningene til økonomisk utvikling i 2019.

I Norge er veksten tilfagende som følge av økte investeringer i oljesektoren. Boliginvesteringene og prisen på bolig, låst ut i 2018 og det forventes en lavere vekst i årene som kommer. Rentene vil fortsatt holde seg lave, men det er forventet en gradvis stigning mot et høyere nivå. Økte renter kan redusere veksten i forbruk og investeringsviljen knyttet til eiendom.

SpareBank 1 Modum forventer ingen vesentlige endringer i makroøkonomiske forhold i bankens markedsområde. Bankens markedsområde er inne i en positiv utvikling. Arbeidsledigheten er stabil, boligprisene moderat stigende og det er høy aktivitet i boligbygging.

SpareBank 1 Modum har i 2018 oppnådd gode resultater. Spesielt fremheves god kundetil-

gang i privemarkedet og lave tap på utlån. Banken forventer vekst utlån til både person- og bedriftskunder, og fortsatt lave tap. Fremover. Det er sannsynlighet for en viss reduksjon i etterspørselen etter bolig etter en lang periode med sterk etterspørsel og prisvekst. Banken har en god boliglånsporbølge og forventer derfor at et fåtall boligprisene vil påføre banken beskjedne tap.

Fokusset på effektiv bankdrift fortsetter i 2019. Banken skal sørge for gode selvbefjente digitale løsninger med høy grad av brukervennlighet for våre kunder. Digitalisering av bankjenester medfører økt kostnadene til IT og systemutvikling øker, men gir samtidig effektivt løsningsalternativer på sikt. Gode digitale løsninger i samspill med rådgivere med lokalkunnskap har vært en riktig strategi for vekst og kundetilfredshet. Målet for banken er å ha en kostnadsprosent som er konkurransedyktig med andre banker det er naturlig å sammenligne seg med.

Det forventes høy konkurranse i bankmarkedet i 2019 som for SpareBank 1 Modum, og forlanger produktet trykkes til utlån, sparing, betaling og forsikring. Det forventes fortsatt press på marginer på utlån til personkunder og bedrifter. Et vedvarende lavt rentenivå presser rentedifferansen mellom utlån og innskudd. Bankens innretning og egenkapitalvekstning vil, avhengig av makroøkonomisk utvikling, bankens konkurransekraft og marginutvikling på innlånt det kommersielle året.

Banken er godt kapitalisert og rustet til å møte et spennende, men utfordrende marked.

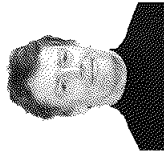
Takk til ansatte, tilitsvalgte og forbindelser

2018 ble nok et godt år for SpareBank Modum. Årsresultatet viser god vekst, stort stabilt og god lønnsomhet og drift i alle markeds- og produktområder. Bankens viser god evne til omstilling i et marked i stor endring, med økt konkurranse og press på marginer. Bankens har styrket sin posisjon i alle sine markedsområder i året som er gått. En bevisst strategi for å styrke og utvikle bankens ulike distribusjonskanaler, har gitt resultater. Blant annet er kjøpet av Eiendomsmedler Dahl AS i Drammen, et viktig ledd i denne strategien.

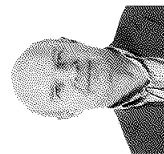
Bankens ledelse og ansatte har vist god evne til samarbeid, utvikling og omstilling. I tross for myndigheters, markedets og kundenes endrede krav, har ledelsen og de ansatte på en god måte kontinuerlig utviklet og tilpasset bankens drift. Det er også vist god evne til å være oppdatert, og å ta i bruk og utnytte den stadig nye teknologien som gjøres tilgjengelig innen finans sektoren. Det er styrets oppmerksomhet at bankens ledelse og ansatte er godt rustet til å videreutvikle og drive banken i årene som kommer.

Styret ser frem til et fortsatt godt samarbeid med å styrke og utvikle banken videre. Styret vil, takke ansatte, ledelsen og tilitsvalgte for god innsats og godt samarbeid i 2018.

Vilversund, 13. februar 2019

Trond Gevatt
styrets leder

John-Peter Haugetrud
medleder

Tom Berget
lån-berget

Siv Haritho
Siv Haritho

Anne Line Bergli
Anne Line Bergli

Arnt Olav Øvrenli
Arnt Olav Øvrenli

Anne Løvstøl
Anne Løvstøl

Egil Meland
adm. banksjef

2018

ÅRSRAPPORT

SpareBank **1**
MODUM

SpareBank 1 Modum leverte i 2018 et av sine beste resultater i bankens 177 år lange historie.....

2018 har vært et år preget av høy vekst i privatmarkedsporføljen og god underliggende vekst i bedriftsmarkedsporføljen. Veksten i privatmarkedet er et resultat av høy aktivitet i kommunene Øvre Eiker, Nedre Eiker og Drammen samtidig som vi har opprettholdt høy markedsandel i Modum.

03	INNLEDNING
04	SPAREBANK 1-ALLIANSEN
06	ÅRSBERETNINGEN
16	HOVEDTALL
18	RESULTATREGNSKAP
19	BALANSE
21	KONTANTSTRØMOPPSTILLING
22	NOTER
48	REVISOR
51	ERKLÆRING FRA STYRET OG ADM. BANKSJEF
53	GAVER 2018
55	TILLITSVALGTE I SPAREBANK 1 MODUM

I løpet av 2018 har det norske bankmarkedet vært stabilt, men PSD2 direktivet har allerede gitt eksempler på hvordan bransjen vil utvikle seg de nærmeste årene. Direktivet gir nye aktører, som i dag ikke regnes som banker, mulighet til å benytte bankens infrastruktur til å tilby tjenester til bankens kunder med kundens samtykke. Det betyr at bransjen og markedet vil forandre seg og stiller krav til hvordan vi kommuniserer med våre kunder og distribuere våre produkter. Høsten 2018 inn gikk vi en avtale med Sbanken som gir kundene mulighet til å se sin kontoinformasjon fra begge bankene i en nettbank eller mobilbank. Dette gir kundene større fleksibilitet og gjør det totalt sett enklere å velge leverandør av finansielle tjenester.

Nye hvitvaskingsregler har ført til en betydelig skjeppelse av bankenes rutiner ved opprettelse av kundeforhold i norske banker. Som en konsekvens av dette gjennomførte vi en stor esamfunnsudganga høsten 2018. I løpet av 3 måneder har 7.500 kunder vært i et av våre lokaler og levert sitt pass for elektronisk scanning og registrering. Dette er en viktig hendelse som bidrar til å få kontroll på utfordringene med hvitvasking av pen-

ger og høyere grad av sikkerhet for den enkelte kunde.

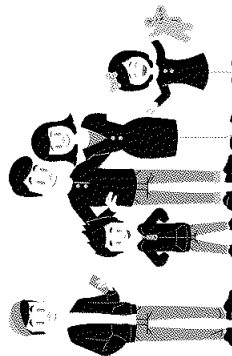
SpareBank 1 Modum har i mange år drevet eiendomsinvesteringsselskap som et viktig bidrag til en helhetlig leveranse til våre kunder. I 2018 forsterket vi denne satsingen ved å kjøpe 70,5% av aksjene i Eiendomsinvesteringsselskapet som er etablert har kontor i Drammen og opererer i markedene Drammen, Lier, Hurum, Sande og Nedre Eiker. Gjennom denne satsingen vil vi ha tilgang til et større marked og et bedre grunnlag for å sikre god vekst også i fremtiden.

I 2018 var hele organisasjonen igjennom en strategisk revisjon. Alle medarbeidere har bidratt i prosessen og levert et dokument som vi har kalt «Vi vet hvor vi kommer fra og hvor vi skal». Dokumentet beskriver hvordan vi vil fremstå, våre holdninger og hvordan dette skal brukes i arbeidet med våre kunder og forretningsforbindelser. I en verden full av ny teknologi, hurtig endring og utfordringer skal denne prosessen hjelpe oss til å ta riktige beslutninger til det beste for våre kunder og det markedet vi er en del av. I bankens 177 års historie har vi bevist

og ubevisst hatt fokus på bærekraft. I alle disse årene har banken bidratt til prosjekter og utvikling som har vært avgjørende for hvor nærmiljøene og bygningene står i dag. I 2018 startet vi et bærekraftsprosjekt i den hensikt å spisse vårt fokus på en bærekraftig fremtid med utgangspunkt i bankens verdier og bærekraftsplan. Hva kan vi bidra med og hvordan gjør vi det? Prosjektet vil avsluttes og implementeres i løpet av 2019.

SpareBank 1 Modum er godt rustet til å møte økt konkurranse, skjeppede regulatoriske krav og den generelle utviklingen. Vi er i gang med 2019 og forventer et godt år som vil bidra ytterligere til å befeste vår posisjon i de markedene vi opererer i.

Egil Melsand
adm. banksjef

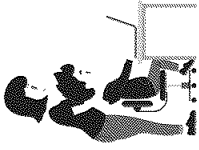
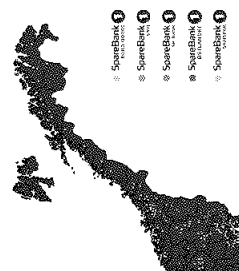
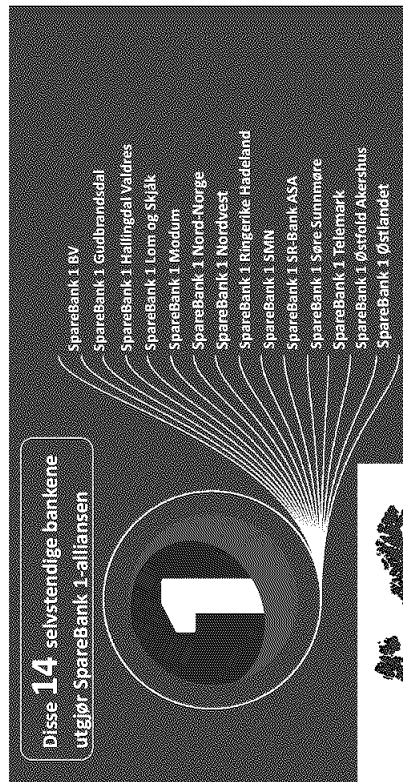
SPAREBANK 1 GRUPPEN OG BANKSAMARBEIDET

SpareBank 1-alliansen er et bank- og produkt samarbeid der SpareBank 1-bankene i Norge samarbeider gjennom de felleside selskapene SpareBank 1 Gruppen og SpareBank 1 Banksamarbeidet DA.

SpareBank 1-alliansen er Norges mest sterke finansgruppering. Alliansen består av 14 selvstendige banker som er fulverdige leverandører av finansielle produkter og tjenester til privatpersoner, bedrifter og organisasjoner. Kundene skal oppleve at SpareBank 1-alliansen er den beste på nærrer, lokal forankring

SpareBank 1 Banksamarbeidet leverer forretningsplattformer og felles forvaltnings- og utviklings tjenester til alliansenbankene som kunder, og bidrar til at felles utvikling og felles aktiviteter gir bankene stor drifts- og kompetansefordeler. Selskapet eier og forvalter også alliansens immaterielle rettigheter under det felles merkevarenavnet SpareBank 1.

SpareBank 1 Banksamarbeidet utvikler og leverer felles IT/mobilapplikasjoner, merkevare- og markedsføringskonseppter, forretningskonseppter, kompetanse, analyser, prosesser, beste-praksis løsninger og innkjøp.

Alliansesamarbeidet

SpareBank 1 Banksamarbeidet DA

- EiendomsMegler 1 Norge AS
- SpareBank 1 Kundesenter AS
- SpareBank 1 Verdipapirservise AS

SpareBank 1 Gruppen AS

- SpareBank 1 Forsikring AS (pensjon)
- ODIN Forvaltning AS
- LOFøver AS
- Conecto AS
- SpareBank 1 Portefølje AS
- Confide AS
- SpareBank 1 Factoring AS
- SpareBank 1 Spleis AS
- Fremtind Forsikring AS

Direkte eid av bankene

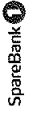
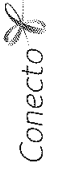
- SpareBank 1 Kreditkort AS
- SpareBank 1 Boligkreditt AS
- SpareBank 1 Næringskreditt AS
- SpareBank 1 Markets AS
- SpareBank 1 Bealting AS
- BN Bank ASA

SpareBank 1 Gruppen AS

SpareBank 1 Forsikring AS (pensjon)

- ODIN Forvaltning AS
- LOFøver AS
- Conecto AS
- SpareBank 1 Portefølje AS
- Confide AS
- SpareBank 1 Factoring AS
- SpareBank 1 Spleis AS
- Fremtind Forsikring AS

SpareBank 1

Årsberetning

SpareBank 1 Modum er en betydelig og aktiv satsningsaktør i Modum og blir mer og mer synlig også i Øvre Eiker og Nedre Eiker. Vi er leveringsopptatt av det som skjer i regionen, og gjennom vårt satsningsgjennomføring ønsker banken å stimulere til økt verdiskaping. Engasjement overfor kunder, vår region og egne ansatte er verdier som preger virksomheten. Banker er engasjert og opptatt av at bankens kunder skal lykkes, hvordan vår region utvikler seg samt at bankens ansatte skal ha interesser og utviklingsarbeidssoppgaver.

Konsernet SpareBank 1 Modum består av næringsbanker og datterselskapet Eiendomsregulering Dahl AS. SpareBank 1 Modum har i mange år drevet eiendomsreguleringsselskapet som et viktig bidrag til en helhetlig leveranse til våre kunder. I 2018 forsterket vi denne satsningen ved å kjøpe 70,5 % av aksjene i Eiendomsregulering Dahl AS. Dette selskapet har kontor i Drammen og opererer i markedene Drammen, Lier, Hurum, Sande og Nedre Eiker. Gjennom denne satsningen vil banken ha tilgang til et større marked og et bedre grunnlag for å sikre god vekst også i fremtiden.

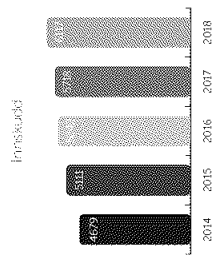
Økonomiske hovedtrekk: Forrentningskapitalen er 12,6 milliarder kroner. Forvaltningskapitalen er 9,1 milliarder kroner. Utlånsvekst inkl. avlåsning til SpareBank 1 Boligkreditt 14,7 % innskuddsvekst 7,0%. Konsernsaldoer for slutt er 96,1 millioner kroner. Egenkapitalandelen i konsernet 50 %. Ren gjeldskapitalandelen i modbanken 17,4 %.

Tallene i beretningen er knyttet til modbanken dersom annet ikke er opplyst.

SpareBank 1 Modums utvikling

2018 var preget av sterk konkurranse i boligmarkedet, og stor utflyttingsaktivitet i bankens markedsområde. Norsk økonomi er i landing, til tross for en større omstilling med fortsatt preget økonomi. SpareBank 1 Modum leverte et av sine beste resultat i en periode med nedgang på 22 mill. kr sammenlignet med 2017. Medkjøperen er i ho-

Privatmarkedet oppnådde en vekst på 4,0 %. Mens bedriftsmarkedet hadde en økning på 11,7 %. Med stigende rentebærer er det forutsatt et mer normalisert, men konkurransepreget innskuddsmarked.

Lånt rentnivå og sterk konkurranse har bidratt til press på rentermargin gjennom hele året. Netto renterinntekter økte med 8,8 mill.kr som følge av sterk utlånsvekst i privatmarkedet.

Provisjoner fra lån overfor SpareBank 1 Boligkreditt utgjorde samlet 24,1 mill. kroner (21,9 mill. kroner). Provisjonsinntektene fra selskapet har økt med bakgrunn i økt overtrent volum og høyere margin på boliglån. Andre provisjonsinntekter økte med 1,2 mill. kroner i 2018 som er resultat av høyere salgskrav og vekst.

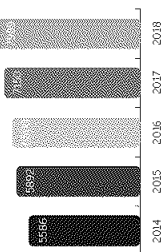
Aksje- og rentemarkedet har vist en svak negativ utvikling i 2018. Det gjenspeiles i verdipåverking på bankens verdipapirbeholdning og økning på finansiete elementer.

Banken er godt kapitalisert og har en tilfredsstillende finansiering. Bankens solide finansielle stilling legger et godt grunnlag for å møte regulatoriske krav, sterk konkurranse og omstillingsbehov i tiden som kommer.

Risikostyring

Gjennomsnittet i banknæringen er å skape verdier gjennom å ta bevisst og akseptert risiko. Risikostyringen i SpareBank 1 Modum skal støtte opp under bankens strategiske utvikling og måloppnåelse, og samtidig sikre finansiel stabilitet og forsvarelig fornuftsvatning.

Brutto utlån

For å sikre en hensiktsmessig og effektiv prosess, har styret vedtatt samarbeidsavtaler, som ivaretar bankens behandling og oppfølging av de risikområdene som er knyttet til bankens forretningsdrift. Bankens strategi, policy for risikostyring og underliggende strategier for hvert risikområde oppdateres årlig. Dette setter rammer slik at SpareBank 1 Modum drives med et moderat risikonivå innenfor bankens forretningsområder.

Konsernets risikostyring følger bankens risikostyring og erendret i Eiendomsregulering Dahl AS medfører ikke vesentlige endringer i risikostyringen.

Styret mottar og gjennomgår med administrasjonen løpende rapporter over bankens risikoposisionering, samt virksomhetens sett opp mot interne og eksterne rammer. Bankens eiendomsregulering eksponert for kredittisiko, markeds- og likviditetsrisiko, samt operasjonell risiko.

Finansiell finansiering

Med utgangspunkt i det strategiske målbildet og forretningsplanen utarbeides det en finansieringsplan som beskriver bankens behov for likviditet og likviditetsrisiko. Dette er basert på de neste tre årene. I tillegg gjennomføres det en finansieringsplan som er i samsvar med et alvorlig økonomisk tilbakeslag. Formålet med finansieringsplanen er å beregne hvordan den finansielle utviklingen i aktivitet og makroøkonomi påvirker bankens finansielle utvikling, herunder egenkapitalbeholdning, finansieringssituasjon og kapitaldekkning.

Kredittisiko

Det er styrets policy at SpareBank 1 Modum skal ha en moderat kredittisiko. Kredittisiko defineres som risiko for tap som følge av kundens eller andre motparters manglende evne og/eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser overfor banken.

Kredittisiko anses å være det vesentligste risikomålede i bankens virksomhet, og er underlagt kontinuerlig overvåking. Overvåking av risikoen i porteføljen skjer bl.a. ved hjelp av bankens risikoklassifiseringssystem, hvor hver enkelt kunde på bakgrunn av objektive kriterier klassifiseres etter risikoholdningsmulighet og tapsgrodd gitt risikograd. Scorekriteriene er utarbeidet av Konjunktursenteret for Kredit-

modeller (KFM) som er en sammensatt av SpareBank 1-alliansen. Den samme klassifisering danner grunnlag for støtte i den enkelte kredittbeslutning.

Sammen sett har banken i 2018 hatt en utvikling i vekst, som ligger høyere enn den generelle kredittveksten i Norge. Kvaliteten i personmarkedet vurderes som meget god, og utviklingen er stabil. Lavt rentnivå, lav arbeidsledighet og moderat stigning i boligpriser påvirker porteføljen positivt ved å opprettholde kundenes gjeldsbæringsevne. Samtidig de kundenes gjeldsbæringsevne samtidig markedsytelse øker. Lån til privatmarkedet ytes på bakgrunn av kredittscoring kombinert med en individuell vurdering av tilbakebetalingsvnen hvor det er tatt høyde for en normalrentebasistrykk.

Banken yter i liten grad kreditt uten sikkerhet, og majoriteten av lånene i privatmarkedet ligger innenfor 80 % av forsvarelig verdigrunnlag på bolig. Dette sammen med det faktum at 81,3 % av bankens brutto utlån er til kunder i bankens primær- og sekundærmarked, gjør at kreditt- og likviditetsrisikoen i boligmarkedet anses å være lav. Det forventes fortsatt utlånsvekst i 2018. Sikkerhetsdekkningen er god, noe som fortsatt tillater en begrenset taprisiko for banken.

Kvaliteten i bedriftsmarkedet vurderes også som god. Bankens leger vekt på å ha tette relasjoner til sine næringskunder. Styret har som målsetting at lån til næringsvirksomhet ikke skal utgjøre mer enn 30 % av bankens samlede utlån. Pr. 31.12.18 utgjør andelen 17,9 % målt ved brutto utlån. Styret overvåker løpende bankens eksponering innenfor ulike bransjer, samt størrelsen på enkeltgjeldsegmentet for en stor del av sitt utlån/kreditt og med ulike forfallsstidspunkter. Bankens utlån finansieres i hovedsak med kundeinnskudd og langsiktig verdipapirgjeld.

Banken reduserer sin likviditetsrisiko gjennom spredning av innlånene fra ulike innlånsland og med ulike forfallsstidspunkter. Bankens utlån finansieres i hovedsak med kundeinnskudd og langsiktig verdipapirgjeld.

foretatt, tapsavsetning. Netto tapskostnad i 2018 er 0,3 mill. kroner. I 2018 har banken foretatt bl.a. en større individuell nedskrivning knyttet til et bedriftsengasjement, samtidig som gruppevis nedskrivninger er redusert i løpet av året.

Styret mener det er noe kredittisiko knyttet til enkelte av bankens utlånsengasjement. Individuelle tapsavsetninger ved utgangen av 2018 er på 5,0 mill. kroner hvorav 4,0 mill. kroner i tapsavsetning knyttet til bedriftsmarkedet.

Fremtidige endringer i kredittisiko vil påvirke kredittkvaliteten i porteføljen og dermed også tapsavsetningene. Endringer i kredittisiko vil bli fanget opp gjennom den løpende overvåkingen av porteføljen.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen defineres som risiko for at banken ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser og/eller finansielle forpliktelser i forbindelse med at oppgjør vesentlige økte kostnader i form av pristall på eiendeler som må realiseres, eller i form av høyere finansieringskostnader.

Styret har vedtatt en strategi for likviditetsstyring. Likviditetsstyringen bygger på konsernvalgte rammer og gjenspeiler bankens moderate risikoprofil. Den blir gjennomgått minimum en gang i året. Strategien inneholder korttidsrammer og styringsrammer, retningslinjer for diversifisering og retningslinjer for rapportering. Inkludert er også en beredskapsplan for likviditet. I forbindelse med ICAP prosessen foretas det også stressanalyser av likviditetsrisikoen.

Banken reduserer sin likviditetsrisiko gjennom spredning av innlånene fra ulike innlånsland og med ulike forfallsstidspunkter. Bankens utlån finansieres i hovedsak med kundeinnskudd og langsiktig verdipapirgjeld.

Innskudd fra kunder er bankens viktigste finansieringskilde. Innskuddsdekkningen målt som innskudd i % av brutto utlån viser en svak reduksjon og er 76,6 % (80,0 %). Banken har en ramme som sier at innskuddsdekkningen ikke skal være under 70 %.

Overføring av godt sikrede boliglån til Spanebank 1 Boligkreditt AS bidrar til å dempe finansieringsrisikoen og dermed likviditetsrisikoen. I løpet av 2018 økte banken overvårede lånmidd 634 mill. kroner.

Utviklingen i innskuddsdeelingen og likviditet følges løpende av administrasjonen, og rapporteres til styret.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risiko for tap som skyldes endringer i observerbare markedsvariable som renter, valutakurser og verdipapirkurser. Markedsrisikoen oppstår hovedsakelig i bankens investeringer i obligasjoner, sertifikater, aksjer og egenkapitalbevis, og som følge av aktiviteter som utføres for å understøtte bankdriften, som finansiering og refinansiering.

Styring av markedsrisiko skjer gjennom detaljerte rammer for blant annet investeringer i aksjer, obligasjoner og posisjoner i rente og valutamarkedene. Rammene blir gjennomgått og vedtatt av styret minimum en gang årlig. Risikostørrelsen overvåkes løpende og følges opp gjennom periodiske rapporter til styret. Banken benytter et markedsvidende verdipapirsystem for å styre og kontrollere bankens markedsrisiko.

Rentersisiko oppstår hovedsakelig fra fastrentelån og investeringsportefoljen. Det er vedtatt maksimale grenser for den totale rentersikoen banken skal eksponeres mot. Rentersikoen er utfylt i form av en effekt mål i kroner ved ett prosentpoeng endring av verdien på renteinstrumentene.

Som et ledd i den løpende likviditetsstyringen har Sparebank 1 Modum behov for å disponere en beholdning av verdipapirer som kan benyttes på flere måter for å regulere bankens behov for likviditet og som grunnlag for sikkerhetsstillelse i Norges Bank. Bankens beholdning av obligasjoner, aksjer, aksjefond og egenkapitalbevis utgjorde pr 31.12.18 822,1 mill. kroner (720,4 mill. kroner). Av det totale beløpet utgjør obligasjoner 470 mill. kroner, for det meste OMF-er og andre obligasjoner med lav risiko. Formålet med denne beholdningen er primært å tilfredsstille

le retningslinjer til likviditetsreserver, samt å plassere overkurslikviditet. Strategiske og langsiktige investeringer utgjør 91,5 % investeringer i selskaper i Sparebank 1-aktillans. Omkostningsaktier, egenkapitalbevis og aksjefond utgjør 22,2 mill. kroner. Risikoen for bankens samlede beholdning anses som lav.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko kan defineres som risikoen for tap som følge av:

- Mennesker, feil på rutiner/retningslinjer, manglende kompetanse, uklar policy, strategi eller rutiner, interne mangelplasser
- Systemer, svikt i IKT og andre systemer
- Eksterne årsaker: kriminalitet, naturkatastrofer, andre eksterne årsaker

Operasjonell risiko representerer både på kort og lang sikt en trussel som kan medføre en vesentlig kostnad. Prosessen for styring av operasjonell risiko i Sparebank 1 Modum skal størst mulig grad hindre at ingen enkeltstående årsaker skal medføre operasjonell risiko som kan skade bankens stilling i alvorlig grad. Banken har en moderat risikoprofil for operasjonell risiko og arbeider kontinuerlig med risikoreduerende tiltak.

Kapitalstyring

Styret har vedtatt en målsetting for banken på minimum 15,0 % ren kjernekapitaldeknning, og samlet kapitaldeknning på minst 18,5 % pr 31.12.2018. Bankens mål for kapital ligger over regulatoriske krav. Kapitalstyring skal sikre at Sparebank 1 Modum balanserer forholdet mellom:

- En effektiv kapitalansakelse og kapitalandelen i forhold til bankens strategiske mål og vedtatte forretningsstrategi
- Kontinuerlig egenkapitalvekst
- En tilfredsstillende kapitaldeknning ut fra valgt risikoprofil og de til enhver tid gjeldende krav fra myndigheter og markedspartener
- Kontinuerlig tilgjengelige likvider og langsiktig god tilgang på innlån i kapitalmarkedene
- Utrykkelige av vekstmuligheter i bankens definerede markedsområder
- At ingen enkeltstående slikt kunne skade bankens finansielle stilling i alvorlig grad

langsigte og effektiv kapitalstyring. Disse prognosene tar hensyn til forventet utvikling i de neste årene, samt en situasjon med et alvorlig økonomisk tilbakeslag over flere år. Et viktig verktøy for å analysere en situasjon med et alvorlig økonomisk tilbakeslag, er bruken av stressbøtter. Det gjøres stressbøtter av enkle faktorer og scenarior som har banken utsatt for ulike negative makroøkonomiske hendelser gjennom flere år. Sparebank 1 Modum har i tillegg utarbeidet beregningsplaner på likviditets- og kapitaldekningsområdet for i størst mulig grad å kunne hindre slike kriser dersom de skulle oppstå. Banken rapporterer kapitaldeknning etter Standard-metoden.

Et solid resultat for 2018 har tillært selskapet løpsel. Bankens rene kjernekapitaldeknning er 17,4 %. Bankens mål på ren kjernekapitaldeknning på 15 % nås ved utgangen av 2018 med god margin. Videre tilfredsstillende Sparebank 1 Modum delte gjeldende kombinerte minimums- og bufferkrevet på 12,0 % plus Pillar 2 krevet på 2,5 %, samlet 14,5 % ren kjernekapitaldeknning til 2018. Banken har ved utgangen av 2018 en solid finansiell stilling og godt posisjonert i forhold til konkurrenter. Sparebank 1 Modum vil fortsette å bygge kapital fremover, og økt utstedelse av fondslån ved behov og gjennom dette sikre at banken opprettholder god soliditet og tilfredsstillende eventuelle økende krav.

Organisasjon og arbeidsmiljø

Konsernets hovedkontor er i Vikersund, Modum kommune. I tillegg har konsernet avdelinger i Åmot, Høkkund, Myrskålen og Drammen. Datterselskapet har sin hovedvirksomhet i Drammen.

Pr. 31.12.18 var det 78 årsverk i konsernet fordelt på 81 medarbeidere. Hvorav 67 medarbeidere og 64 årsverk tilhører morbanken.

Det ble i 2006 vedtatt nasjonale regler for autorisering av finansielle rådgivere slik at kundene i et offentlig register kan fortløpe seg om et rådgiver innetår. Riktig kompetanse Ved utgangen av 2018 hadde vi 35 autoriserte rådgivere. For å sikre best mulig kvalitet ved begynn av skadeforsikring, er det opprettet

en egen godkjenningsordning for rådgivere. Ved utgangen av 2018 hadde vi 27 godkjente medarbeidere. I 2018 startet vi opp med autorisasjonsordning i kreditt og i tillegg med autorisasjonsordning for dette en nasjonal autorisasjonsordning. Den fremmer og sikrer nødvendig kunnskap, holdninger og ferdigheter hos kredittmedarbeidere. Målet er å styrke kvaliteten på kredittgivning og levertid overfor kunder. Pr. 31.12.18 hadde vi 13 autoriserte kredittrådgivere.

For å møte kundenes forventninger om høy kompetanse, er kontinuerlig kompetanseutvikling et viktig satsingsområde for banken. Kompetente medarbeidere er også ofte motiverte medarbeidere.

Det utøves internkontroll i henhold til forskrift om systematisk helse, miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter. Banken er medlem av Ei-

ker og Modum Bedriftshelsetesta som deltar i arbeidsmiljøundersøkelser. Sykefraværet i konsernet var 4,28 %, mens sykefraværet i morbanken var 4,67 % i 2018, mot et mål på 4,0 %. Fraværet er litt høyere enn målet, men fortsatt lavt. Noe som vi tror skyldes et godt og systematisk netverksarbeid.

Vi arbeider kontinuerlig med helsefremmende tiltak for å sikre oss at langvarig fravær ikke skyldes faktorer på arbeidsplassen. Vi samarbeider med Min Helsebank, der både medarbeidere og ledere blir fulgt opp av fagpersoner etter eget behov og ønske.

Arbeidsmiljøet er godt, og det er utarbeidet rutiner for områdene helse, miljø og sikkerhet, drift med miljø- og klimatiltak som er knyttet til den daglige virksomheten. Det ble ikke rapportert om personskader i 2018.

Vi har en forholdsvis flat organisasjonsstruktur

tur og konsernet er opprett av et alle, også ledere, er medarbeidere. Vi praktiserer medarbeiderskap og etterstreber en lærings- og treningskultur. Dette mener vi gir engasjerte medarbeidere og gode prestasjoner.

Banken gjennomfører hvert år en organisasjonsundersøkelse. Resultatene fra denne undersøkelsen arbeides med og følges opp ved rapportering til styret, ledelse og tillitsvalgte. I tillegg jobbes det med tiltak på avdelingsnivå. Sparebank 1 Modum ligger høyt på toppen i listen i denne undersøkelsen.

Sparebank 1 Modum er sertifisert som Miljøfyrtårn. Dette er en nasjonal sertifiseringsordning som har som mål å skape miljøvennlige drift med miljø- og klimatiltak som er knyttet til den daglige virksomheten. Alle bidrag til miljøet er et bidrag for fremtiden. Det er viktig at alle gjør det de kan, og bidrar positivt, slik at

Årsoverskudd og disponeringer

Under forvisning til lov om årsregnskap mv. § 3-3a, bekrefter styret at forutsetningene om fortsatt drift er til stede, og at årsregnskapet er satt opp under denne forutsetning.

Årsoverskudd av ordinær drift etter skatt er 98,3 mill. kroner

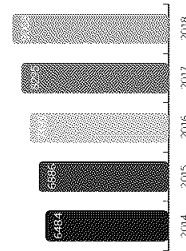
Styret foreslår følgende disponeringer:

Overført til sparebankens fond kr. 90,3 mill.
Overført til gavefond kr. 8,0 mill.
Sum disponert kr. 98,3 mill.

Balans

Fondbalanskapitalen var ved utgangen av året 9 068 mill. kroner, en økning på 9,3 % fra samme tidspunkt i fjor. Økningen skyldes økte utlåns i samme periode og lån overført til Boligkreditt økt med 634 mill. kroner.

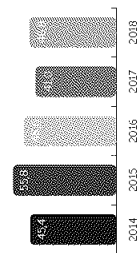
Fondbalanskapital

Brutto utlån pr. 31.12.18 utgjorde 7 989 mill. kroner, som er en økning på 11,7 % siste år. Medregnes endring overførte lån (øktning) til SpareBank 1 Boligkreditt AS på 634 mill. kroner, var utlånsvæksten 14,7 %. Privatlån har fort-

skostnadene. Målt i forhold til totale innleier utgjorde driftskostnadene pr. 31.12.2018 46,9 % (44,0 %). Innleiestyring av eierandrerne utbyrter i 2017 gjør at kostnadsprosenten på 80 prosent for SpareBank 1 Gruppen AS og 20 prosent for DNB ASA. Dette fokus på kostnadsøkningen.

Kostnadsprosent

Top og mitthold

Årets netto tap på utlån og garantier er 0,3 mill. kroner (0,1 mill. kroner). Endring i individuelle nedskrivninger og netto kostnadsført geist er kostnadsført med 0,3 mill. kroner (0,1 mill. kroner). Gruppens nedskrivninger ble redusert med 3,9 mill. kroner. Sum individuelle og gruppesvise nedskrivninger på utlån utgjorde 21,2 mill. kroner (20,8 mill. kroner). Brutto mullighedsutlån over 90 dager utgjorde pr. 31.12.2018 12,7 mill. kroner (14,5 mill. kroner) tilsvarende 0,1 % (0,1 %) av brutto utlån inkl. volum overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Top og mittholdssituasjonen er spesifisert i note 15. Etter styrets vurdering er bankens kredittrisiko moderat.

Resultat for 2018 i konsern

Det er morbanken som utgjør de vesentlige resultatpostene i konsernregnskapet. Datterselskapet er konsolidert inn i konsernregnskapet med både innleier og utgjør. Transaksjoner mellom selskapene blir eliminert. Ved opplyse av Eiendomsregler Dahl AS ble det bokført en goodwill på 16,2 mill. kr i konsernet. Goodwill avskrives over 5 år (jfr. Note 14). Dette er hovedårsaken til at resultatet i konsernet er noe lavere enn resultatet i morbanken. I morbanken er datterselskapene regnskapsført etter egenkapitalmetoden. Resultatandelen fra datterselskapet innleiestyrer i morbanken løpende. Ubytte fra datterselskap bokføres som reduksjon av aksjer i datterselskap.

delen av transaksjonen planlegges gjennomført i løpet av første kvartal 2019.

I transaksjonsavtalen er det lagt til grunn et bytteforhold på 80 prosent for SpareBank 1 Gruppen AS og 20 prosent for DNB ASA. Dette bytteforholdet baserer seg på fremtidsforventet markedsverdi av de to selskapsforlisingssektorene, inklusive verdien av personaltjenesteproduktene i den planlagte fusjonen. DNB ASA skal deretter kjøpe seg opp til en eierandel på 35 prosent i selskapet. DNB har i tillegg sikret seg en option på å kjøpe seg opp til 40 prosent eierandel.

I transaksjonen ble det nye skadeselskapet versatt til 19,75 mrd kroner, inklusive verdien av personaltjenesteproduktene. Fremtid, uten personaltjenesteproduktene, er versatt til 13,5 mrd. kroner, som også er den verdien som opprinnelig ble lagt til grunn i transaksjonen.

Basert på tall per 31.12.17 og prognosa konsernregnskap, vil fusjonen og DNBs oppkjøp fra 20 til 35 % eierandel, samt sett med andre del, lagt under Samarbeidende Sparebanker Bankinvest i AS, Bankens eierandel i dette selskapet er 5,25 %. Bokført verdi på eierandelen er 3,7 mill. kr. mens bankens andel av egenkapitalen i selskapet var 35,0 mill. kroner.

Siden investeringsne i Samarbeidende Sparebanker AS og Samarbeidende Sparebanker Bankinvest i AS er versatt til kostpris, blir bankens resultatandel i disse selskapene like regnskapsført. Motpart utbytte fra de nevnte selskap i 2018 på 215 mill. kroner (40,1 mill. kroner) er innleiestør.

Fusjon av forsikringsvirksomheten

SpareBank 1 Gruppen AS og DNB ASA inngikk 24. september 2018 avtale om å sammenligne forsikringsvirksomheter. Fusjonen ble godkjent av Finansloven 21. desember og trådte i kraft med virkning fra 1. januar 2019. Det fusjonerte selskapet navn er Fremtid Forsikring AS. Som ledd i transaksjonen er planen å fusjonere de individuelle personaltjenesteproduktene fra SpareBank 1 Forsikring AS (livsbeskyttelse) og DNB Livsforikring AS, samt de bedriftsbetente personaltjenesteproduktene fra SpareBank 1 Forsikring AS, til det fusjonerte selskapet. Denne

samt 104 %, og tilfredsstillende regulatorisk krav til overførte lån til SpareBank 1 Boligkreditt AS er 100 %.

Pensjon

Banken er pålagt til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon, og har pensjonsordning som tilfredsstillende i henhold til bankens innsluddsordning.

Konstantstrømpoppstilling

grad aktiviteten på de forskjellige områdene drift, investering og finansiering. Den reelle utlånsvæksten vil imidlertid ikke fremgå av konstantstrømpoppstillingen da den ikke viser utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Den reelle utlånsvæksten er på 14,7 % og er større enn konstantstrømpoppstillingen viser.

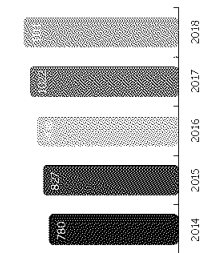
Egenkapital

Etter forslag til avsetning utgjør bankens egenkapital og avsetninger pr. 31.12.18:

Sparebanken fond	kr. 1 097,7 mill.
Gavefond	kr. 13,4 mill.
Sum	kr. 1 111,2 mill.

Bankens rene ljemmekapitaldekning pr. 31.12.18 er 174% (18,6 %). Bankens mål på ren ljemmekapitaldekning på 15 % nås ved utgangen av 2018 med god margin. Videre tilfredsstillende SpareBank 1 Modulmødet gjeldende kombinerede minimums- og bufferkrav på 12,0 % plus Pillar 2 kravet på 2,5 %, samlet 14,5 % ren ljemmekapitaldekning utlån 2018 med god margin. Styret vurderer bankens soliditet til å være

Bankens egenkapital

satt hoveddelen av låne med 76,1 %, mens næringsliv har 23,9 % av utlån. I år, det hensyn til andelen lån til privatkunder 82,1 %.

Innskudd fra kunder økte med 399 mill. kroner som er en økning på 7,0 % siste år. Banker hadde en innskuddsvækt fra personlige og offentlig sektor økte med 11,7 %. Ved siste årsrulle utgjorde innskudd fra personkunder 60,5 %, mens næringsliv og offentlig sektor bidro med 39,5 %. Bankens innskuddsdekning pr. 31.12.18 er 76,6% (80,0 %).

Verdipapirer

Bankens portefolje av aksjer, aksjefond og egenkapitalens var ved siste årsrulle bokført med 22,2 mill. kroner. I tillegg hadde banken plassert 351,5 mill. kroner i anleggsmidler dvs. unoterte aksjer og aksjer i datterselskap, tilknyttede selskaper og investeringer i felleskontrollerte virksomheter. Av de langsiktige investeringer utgjør 91,5 % investeringer i selskaper i SpareBank 1-alliansen.

Langsiktig finansiering

Banken har god diversifisering mellom ulike finansieringskilder. Tilgang på finansiering i markedet er tilfredsstillende. Bankens arbeider løpende med å tilpasse seg reguleringsendringer innenfor likviditetsområdet, isolert sett vil disse endringene bidra til å redusere bankens lønnsomhet. Bankens viktigste finansieringskilde er for tiden SpareBank 1 Boligkreditt AS, og per 31.12.18 var utlån på samlet 3,5 mrd kroner overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS.

Til sammen utgjorde gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer 1 680,4 mill. kroner (1 402,6 mill. kroner) i 2018 og besto kun av obligasjonsgjeld. Gjennomsnittlig restløpetid var ved utgangen av 2018 2,3 år. Av bankens totale verdipapirgjeld ved årets slutt faller 20 % (20,9 %).

Banken tok i mai 2016 og i mai 2017 opp åsværlige lån på hhv 45 og 46 mill. kroner for å styrke bankens soliditet og tilfredsstillende myndighetstrav.

Bankens likviditetssituasjon er tilfredsstillende. Bankens Liquidity Coverage Ratio (LCR) er

god, og banken er godt posisjonert i forhold til konkurranter.

Styret mener at årsregnskapet gir et rettvisende bilde av SpareBank 1 Modums eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

Utsiktene for 2019

Vedvarende økonomien ble i 2018 sterkt påvirket av svakere uttak for vekst, høyere renter, politisk usikkerhet, Brexit og handelskrigen mellom USA og Kina, og usikkerheten rundt utfallet av denne. Økende renter og politisk usikkerhet rundt Brexit og handelskrigen mellom USA og Kina påvirker forventningene til økonomisk utvikling i 2019.

I Norge er veksten tilgjengelig som følge av økte investeringer i oljesektoren. Boliginvesteringene og privatesten på bolig, falt ut i 2018 og det forventes en lavere vekst i årene som kommer. Rentene vil fortsatt holde seg lave, men det er forventet en gradvis stigning mot et høyere nivå. Økte renter kan redusere veksten i forbruk, og investeringsviljen knyttet til eiendom.

SpareBank 1 Modum forventer ingen vesentlige endringer i makroøkonomiske forhold i bankens markedsområde. Bankens markedsområde er inne i en positiv utvikling. Arbeidsledigheten er stabil, boligprisene moderert stigende og det er høy aktivitet i boligbygging.

SpareBank 1 Modum har i 2018 oppnådd gode resultater. Spesielt fremheves god kundetil-

gang i privatmarkedet og lave tap på ulån. Banken forventer vekst i ulån til både person- og bedriftskunder og fortsatt lave tap fremover. Det er sannsynlighet for en viss reduksjon i etterspørselen etter bolig etter en lang periode med sterk etterspørsel og prisvekst. Banken har en god boliglånportefølje og forventer derfor at et fall i boligprisene vil påføre banken beskjedne tap.

Fokuset på effektiv bankdrift fortsetter i 2019. Bankens skal sørge for gode selvsolgte, digitale lånninger med høy grad av brukervennlighet for våre kunder. Digitalisering av banktjenester medfører at kostnadene til IT og systemutvikling øker, men gir samtidig effektivt utvinstvinster på sikt. Gode digitale løsninger i samarbeid med rådgivere med lokalansettelse har vært en viktig strategi for vekst og kundetilfredshet. Målet for banken er å ha en kostnadsprosent som er konkurransedyktig med andre banker det er naturlig å sammenligne seg med.

Det forventes høy konkurranse i bankmarkedet i 2019 som for SpareBank 1 Modum omfatter produkter knyttet til ulån, sparing, betaling og forsikring. Det forventes fortsatt press på marginer på ulån til personkunder og bedrifter. Et vedvarende lavt rentenivå presser rentedifferansen mellom ulån og innskudd. Bankens innretning og egenkapitalvekst vil, avhengig av makroøkonomisk utvikling, bankens konkurransekraft og marginutvikling på innlån i det kommende året.

Banken er godt kapitalisert og rustet til å møte et spennende, men utfordrende marked.

Takk til ansatte, tilitsvalgte og forbindelser

2018 ble nok et godt år for SpareBank 1 Modum. Årsresultatet viser god vekst, samt stabil og god lønnsomhet og drift i alle markeds- og produktområder. Bankens viser god evne til omstilling i et marked i stor endring, med økt konkurranse og press på marginer. Bankens har styrket sin posisjon i alle sine markedsområder i året som er gått. En bevisst strategi for å styrke og utvikle bankens ulike distribusjonskanaler, har gitt resultater. Blant annet er kjøpet av Eiendomsneigler Dahl AS i Drømmen, et viktig ledd i denne strategien.

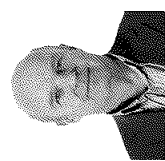
Bankens ledelse og ansatte har vist god evne til samarbeid, utdeling og omstilling. I tåd med myndighetenes, markedets og kundenes endrede krav, har ledelsen og de ansatte på en god måte kontinuerlig utviklet og tilpasset bankens drift. Det er også vist god evne til å være opptatt, og å ta i bruk og utnytte den stadig nye teknologien som gjøres tilgjengelig innen finans sektoren. Det er styrets oppfatning at bankens ledelse og ansatte er godt rustet til å videreutvikle og drive banken i årene som kommer.

Styret ser frem til et fortsatt godt samarbeid med å styrke og utvikle banken videre. Styret vil takke ansatte, ledelsen og tilitsvalgte for god innsats og godt samarbeid i 2018.

Vikersund, 13. februar 2019

Trond Gevatt
styrets leder

John-Perne Haugenrud
medleder

Tom Bergset

Siv Hantho

Anne Line Bergli

Arnt Olav Sversti

Anne Leversby

Egil Meland
adm. bankjeff

	31.12.2018	31.12.2017
NØKKELTALL		
Lønnsomset		
Egenkapitalvåkning	5,2 %	1,5 %
Egenkapitalvåkning korisert	5,0 %	
Korisert prosent	46,9 %	41,0 %
Korisert prosent korisert	53,6 %	
Balansen		
Brutto utlån til konsulter	7 695 576	7 150 437
Brutto utlån til konsulter inkl. Spørsmålkn 1 Boligkreditt	11 496 074	10 023 743
Innskudd fra kunder	6 116 839	5 718 023
Innskuddsdekkning	76,6 %	80,0 %
Utlånsvekst siste 12 måneder	11,7 %	10,0 %
Utlånsvekst siste 12 måneder inkl. Spørsmålkn 1 Boligkreditt	14,7 %	10,9 %
Innskuddsvekst siste 12 måneder	7,0 %	9,1 %
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	8 696 750	7 885 259
Forvaltningskapital	9 067 934	8 296 284
Forvaltningskapital inkl. Spørsmålkn 1 Boligkreditt	12 575 432	11 168 590

Tap og mislighold i % av brutto utlån inkl. SB 1 Boligkreditt		
Tapsprosent utlån 3)	0,0 %	0,0 %
Medlidslike engasjement i over 90 dager i % av brutto utlån	0,1 %	0,1 %
Ancie separerte engasjement i % av brutto utlån	0,1 %	0,0 %
Soliditet		
Ren fjernskapitalkobling	17,4 %	18,6 %
Kapitaldekning	19,2 %	20,2 %
Netto ansvarlig kapital	576 834	933 644
Uvakte andel egenkapital	9,6 %	10,3 %
Kontor og bemanning		
Antall barikontorer	5	4
Antall årsverk	63	63
Antall åsværk likertans?	77	
% av gjennomsnittlig forvaltningskapital		
Netto rente- og finansprosjektinntekter	1,7	1,7
Netto andre driftinntekter	1,1	1,5
Sum driftinntekter	1,3	1,3
Tap på utlån/garanter m.v	0,0	0,0
Resultat av ordinær drift etter skatt	1,1	1,5

1) Ordinær resultat i prosent av gjennomsnittlig egenkapital
 2) Sum komnader i prosent av sum driftinntekter
 3) Netto tap i prosent av brutto utlån inkl. Boligkreditt til 1. år.

	31.12.2018	31.12.2017
HOVEDTALL		
RESULTATSAMMENDRAG (netto tusen kroner)		
Netto renteinntekter	143 066	134 060
Netto provisjons- og andre inntekter	61 146	57 708
Netto aksjonering på finansielle instrumenter	90 449	57 133
Sum inntekter	235 260	249 721
Sum driftskostnader	110 227	102 268
Driftsresultat før tap	125 033	147 453
Reduksjon på aksjer	0	906
Tap på utlån og garantier	338	101
Resultat før skatt	124 695	146 445
Skatteskjold	26 267	26 037
Totalresultat	98 428	120 407

BALANSE		Mørbank		Konsern	
	2017	2018		2018	
RESULTATREGNSKAP					
	22 391	17 463		17 463	
	352 657	169 642		169 646	
	7 150 437	7 968 576		8 001 322	
	-19 300	-5 823		-5 823	
	-15 400	-15 400		-15 400	
	7 129 606	7 967 353		7 980 099	
	414 441	470 550		470 550	
	232 989	279 223		279 223	
	72 982	72 982		72 982	
	2 438	3 237		3 246	
	48 745	45 425		47 052	
	3 534	18 457		45 447	
	15 894	3 101		15 904	
	8 255 384	9 067 934		9 069 633	

GJELD OG EGENKAPITAL		Mørbank		Konsern	
	2017	2018		2018	
GJELD					
	5 718 023	6 116 839		6 110 684	
	1 402 590	1 680 354		1 680 354	
	24 957	27 634		28 908	
	19 471	20 565		28 339	
	11 644	12 535		12 535	
	7 044	8 877		8 877	
	69 693	69 773		69 773	
	7 273 423	7 956 779		7 959 472	
EGENKAPITAL					
	1 008 443	1 097 725		1 094 494	
	15 518	13 430		13 430	
	1 023 961	1 111 155		1 110 161	
	8 255 384	9 067 934		9 069 633	

POSTER UTENOM BALANSEN		Mørbank		Konsern	
	2017	2018		2018	
	211 695	215 149		215 149	
	120 000	110 000		110 000	
	415 000	575 000		575 000	

Wikenlund, 31.12.2018/15.02.2019

Johannes
Sjef, Mørbank
Regjører

Anne Line
Annet, Mørbank
Regjører

Tom
Annet, Mørbank
Regjører

Kristin
Annet, Mørbank
Regjører

RESULTATREGNSKAP		Mørbank		Konsern	
	2017	2018		2018	
	313 106	253 667		253 906	
	78 225	90 001		90 043	
	134 880	143 666		143 863	
	62 027	66 607		66 607	
	4 944	5 666		5 666	
	635	1 207		34 406	
	57 708	61 146		94 345	
	46 724	31 529		29 027	
	10 409	1 090		1 090	
	57 133	30 449		27 947	
	249 721	235 260		266 154	
	55 118	55 715		75 155	
	32 564	37 646		37 648	
	4 816	4 666		7 625	
	11 770	12 202		21 693	
	102 266	110 227		142 230	
	147 453	125 033		123 924	
	908	0		0	
	101	336		336	
	146 445	124 695		123 586	
	26 037	26 357		27 441	
	120 407	98 338		96 145	
	110 407	90 328		88 145	
	10 000	6 000		6 000	
	120 407	98 338		96 145	

DRIFTSRESULTAT FOR TAP		Mørbank		Konsern	
	2017	2018		2018	
	908	0		0	
	101	336		336	
	146 445	124 695		123 586	
	26 037	26 357		27 441	
	120 407	98 338		96 145	
	110 407	90 328		88 145	
	10 000	6 000		6 000	
	120 407	98 338		96 145	

RESULTATDEL FRA IKKE-KONTROLLERENDE EIERINTERESSER		Mørbank		Konsern	
	2017	2018		2018	
	1 047	1 047		1 047	

Tom
Sjef, Mørbank
Regjører

Siv
Sjef, Mørbank
Regjører

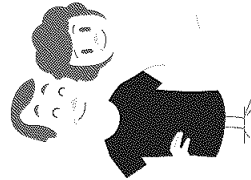
Tom
Sjef, Mørbank
Regjører

Tom
Sjef, Mørbank
Regjører

KONTANTSTRØMOPPSJELLING

	2017	2018	2018
Morbank			Konsern
Rentierbetalinger	213 106	233 667	2018
Rentebetalinger	-78 226	-90 001	233 905
Andre inntekter	109 776	95 841	-90 043
Driftutbetalinger	-106 662	-120 632	1 290 040
Realiserte slutt	-118 719	-23 977	-131 574
	118 675	94 898	-25 418
			95 910
Netto inntekter/utbetalinger i på utlan	-649 838	-638 139	-850 685
Netto inntekter/utbetalinger i andre fordringer	-1 634	82	82
Netto inntekter/utbetalinger i verdipapirer	-99 899	-126 345	-102 243
Netto inntekter/utbetalinger i plasseringer i kredittinstitusjoner	-105 729	183 915	183 915
Netto kontantstrøm fra løpende finansiell virksomhet	-857 200	-780 487	-769 137
Netto inntekter/utbetalinger i realaktiva	-821	-1 344	-1 344
Netto inntekter/utbetalinger i andre anleggsmidler	.	.	.
Utbetalinger ved kjøp av andre investeringer	.	.	-13 981
Inntekter ved salg av anleggsmidler	580	580	580
Netto kontantstrøm fra investeringer	-621	-764	-14 745
Netto inntekter/utbetalinger i innskudd fra kunder	475 746	396 616	392 661
Netto inntekter/utbetalinger i innlan fra kredittinstitusjoner	.	.	.
Netto inntekter/utbetalinger i øring gjeld	260 233	282 609	290 353
Netto kontantstrøm fra langsiktig finansieringsvirksomhet	735 969	681 425	683 044
Netto endringer i likvider	3 177	-4 926	-4 926
Likviditetsbeholdning 01.01	26 568	22 391	22 391

NOTE 1. – Generell informasjon

SporeBank 1. Modum har forretningsadresse Vikersundgata 29, 3370 Vikersund. Bankens organisasjonsnummer i Foretaksregisteret er 937 889 186. Banken opererer i Norge og reguleres av norsk rett

NOTE 2. – Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er utarbeidet etter regnskapslovens regler samt årsregnskapsforskriften for bank og gjeldende norske regnskapsstandarder og forskrifter.

Inntekstføring og kostnadsføring

Renteinntekter og -kostnader
Renteinntekter og forpliktelser måles til amortisert kost, og resultatføres løpende basert på effektiv rentemetode. Effektiv rentemetode er en kalkulering av amortisert kost av et finansielt instrument, og benyttes for allokering av renteinntekt eller rentekostnad over instrumentets forventede løpetid. Den effektive rente er den renten som diskontanter den estimerte fremtidige kontantstrøm over den forventede løpetiden til det finansielle instrumentet. Gebyrer ved etablering knyttet til rentebærende gjeld og utlån til kunder inngår i beregningen av effektiv rente og amortiseres over forventet løpetid. Endringer i utlånets rentebærs på grunn av endringer i markedsrenten, påvirker ikke balanseført verdi av utlånet.

Provisjonsinntekter og -kostnader

Provisjonsinntekter og -kostnader blir generert periodiseres i takt med at en tjeneste blir ytt. Gebyrer knyttet til rentebærende instrumenter blir ikke ført som provisjoner, men inngår i beregningen av effektiv rente og resultatføres tilsvarende. Honorar og gebyr ved formling av finansielle instrumenter (garantier og lignende) som ikke genererer balanseposter i bankens regnskap, resultatføres løpende i perioden. Etab-

NOTER

SIDE	
23	NOTE 1. GENERELL INFORMASJON
23	NOTE 2. REGNSKAPSPRINSIPPER SIDE
26	NOTE 3. FINANSIELL RISIKOSTYRING
28	NOTE 4. PROFORMA SAMMENLIGNINGSTALL KONSERN 2017
29	NOTE 5. NETTO RENTEINTEKTER
29	NOTE 6. NETTO PROVISJONSINTEKTER
29	NOTE 7. ANDRE DRIFTSINTEKTER
30	NOTE 8. UTBYTTE
30	NOTE 9. NETTO VERDIENDRING PÅ VERDIPAPIER
31	NOTE 10. PERSONALKOSTNADER OG YTELSE TIL LEDENDE ANSATTE OG TILLITSVALGTE
32	NOTE 11. ANDRE DRIFTSKOSTNADER
32	NOTE 12. SKATTER
33	NOTE 13. VARIGE DRIFTSMIDLER
34	NOTE 14. GOODWILL
34	NOTE 15. KREDITTINSTITUSJONER
34	NOTE 16. UTLÅN TIL OG FORDINGER PÅ KUNDER
38	NOTE 17. OBLIGASJONER OG SERTIKATER
38	NOTE 18. AKSJER, ANDELER OG ANDRE EGENKAPITALINSTRUMENTER
40	NOTE 19. AKSJER I DATTERSELSKAP, TILKNYTTEDE SELSKAPER OG FELLESKONTROLLERT VIRKSOMHET
40	NOTE 20. NERSTÅENDE PARTER
41	NOTE 21. PENSJONSFORPLIKTELSE
42	NOTE 22. ANSVARLIG LÅNEKAPITAL OG FONDSOBLIGASJONSLÅN
42	NOTE 23. INNSKUDD FRA OG GJELD TIL KUNDER
43	NOTE 24. GJELD
43	NOTE 25. EGENKAPITAL
44	NOTE 26. KAPITALDERNING
45	NOTE 27. FINANSIELLE DERIVATER
46	NOTE 28. LIKVIDITETSRIKHO
46	NOTE 29. GARANTIANSVAR
47	NOTE 30. PANTSTILLELSER
47	NOTE 31. MARKEDSRISIKO

settninger som har påvirket eiendeler, gjeld, inntekter, kostnader og opplysninger om potensielle forpliktelser. Dette gjelder særlig nedskrivninger på utlån, fremtidige hendelser som medfører at estimatene endrer seg, estimater og de underliggende forutsetningene vurderes løpende. Endringer i regnskapsmessige estimater regnskapsføres i den perioden endringene oppstår. Hvis endringene også gjelder fremtidige perioder, fordeles effekten over innværende og fremtidige perioder.

Cover
Cover bokføres som egenkapital i perioden frem til det er vedtatt av bankens styre og/eller forstønderådet.

Hendelser etter balansen
Ny informasjon etter balansen om selskaps finansielle stilling på balansen er hensyntatt i årsregnskapet. Hendelser etter balansen som ikke påvirker selskaps finansielle stilling på balansen, men som vil påvirke selskaps finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig. Regnskapet anses som godkjent for offentliggjøring når styret har behandlet regnskapet. Generalforsamlingen og regulerende myndighet vil etter dette kunne nekte å godkjenne regnskapet, men ikke forandre det.

Segmentrapportering
SpareBank 1 Modum har privatkunder og bedriftskunder som sitt primære rapporteringsformat. Banken presenterer sektor- og næringsfordeling av utlån og innskudd som sitt sekundære rapporteringsformat.

Kontantstrømsopstilling
Kontantstrømsopstillingen er utarbeidet etter den direkte metoden.

Periodens opplysningsplikt, pensjonsrettigheter og rentekostnad presenteres under. Betalbar skatt beregnes på grunnlag av års skattemessige resultat. Utsatt skatt/katteforhold beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi, samt skattevirkninger av underskudd til fremføring. Skatteøkende og skatteværende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reverseres i samme periode, er utlignet og nettoført. Utsatt skatteforhold vil bare bli balansert i den grad det er sannsynlig at fordelene vil bli realisert i fremtiden.

AFP ordning i privat sektor
Ny AFP ordning er ansett å være en ytellesbasert ordning. Administrator har pr 1. dag ikke beregnet forventet over- eller underdekning for ordningen som helhet, og av den grunn vil ny AFP ordning måtte behandles som en innskuddsordning. Innbakt premie i 2018 svarer årets kostnad, se note 21 for nærmere spesifikasjon.

Utsatte forpliktelser
Banken utsteder finansielle garantier som ledd i den ordinære virksomheten. Tapvurderinger skjer som ledd i vurderingen av tap på utlån og etter de samme prinsipper og rapporteres sammen med disse. Det foretas ansetninger for andre usikre forpliktelser dersom det er sannsynligesovervekt for at forpliktelsen materialiserer seg og de økonomiske konsekvensene kan beregnes pålitelig. Det gis opplysninger om usikre forpliktelser som ikke fylter kriteriene for balanseføring dersom de er vesentlige.

Finansielle derivater
Banken har inngått sikringsderivater som sikrer banken for svingninger i rente på henholdsvis innlån og utlån med avtalt fast rente. De finansielle derivatene regnskapsføres derfor som sikringsinstrumenter. Virkelig verdi av sikringsinstrumentene balanseføres ikke, så lenge sikringene anses som effektive. Netto oppgjør for de finansielle derivatene resultatføres på samme regnskapslinje som rente fra den balansen beregnes. Virkelig verdi av sikringsinstrumentene balanseføres

Banksjefen har i tillegg en usikret ytellesbasert pensjonsordning. Pensjonskostnaden og pensjonsforpliktelsen beregnes etter lineær oppgjøring basert på forventet sluttlønnsberegning er basert på en rekket forutsetninger, herunder diskonteringsrente, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser fra folketrygden, samt andre aktuarmessige forutsetninger.

Bruk av estimat i utarbeidelsen av årsregnskapet
Ledelsen har brukt estimater og forut-

settninger som har påvirket eiendeler, gjeld, inntekter, kostnader og opplysninger om potensielle forpliktelser. Dette gjelder særlig nedskrivninger på utlån, fremtidige hendelser som medfører at estimatene endrer seg, estimater og de underliggende forutsetningene vurderes løpende. Endringer i regnskapsmessige estimater regnskapsføres i den perioden endringene oppstår. Hvis endringene også gjelder fremtidige perioder, fordeles effekten over innværende og fremtidige perioder.

Cover
Cover bokføres som egenkapital i perioden frem til det er vedtatt av bankens styre og/eller forstønderådet.

Hendelser etter balansen
Ny informasjon etter balansen om selskaps finansielle stilling på balansen er hensyntatt i årsregnskapet. Hendelser etter balansen som ikke påvirker selskaps finansielle stilling på balansen, men som vil påvirke selskaps finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig. Regnskapet anses som godkjent for offentliggjøring når styret har behandlet regnskapet. Generalforsamlingen og regulerende myndighet vil etter dette kunne nekte å godkjenne regnskapet, men ikke forandre det.

Segmentrapportering
SpareBank 1 Modum har privatkunder og bedriftskunder som sitt primære rapporteringsformat. Banken presenterer sektor- og næringsfordeling av utlån og innskudd som sitt sekundære rapporteringsformat.

Kontantstrømsopstilling
Kontantstrømsopstillingen er utarbeidet etter den direkte metoden.

Periodens opplysningsplikt, pensjonsrettigheter og rentekostnad presenteres under. Betalbar skatt beregnes på grunnlag av års skattemessige resultat. Utsatt skatt/katteforhold beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi, samt skattevirkninger av underskudd til fremføring. Skatteøkende og skatteværende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reverseres i samme periode, er utlignet og nettoført. Utsatt skatteforhold vil bare bli balansert i den grad det er sannsynlig at fordelene vil bli realisert i fremtiden.

AFP ordning i privat sektor
Ny AFP ordning er ansett å være en ytellesbasert ordning. Administrator har pr 1. dag ikke beregnet forventet over- eller underdekning for ordningen som helhet, og av den grunn vil ny AFP ordning måtte behandles som en innskuddsordning. Innbakt premie i 2018 svarer årets kostnad, se note 21 for nærmere spesifikasjon.

Utsatte forpliktelser
Banken utsteder finansielle garantier som ledd i den ordinære virksomheten. Tapvurderinger skjer som ledd i vurderingen av tap på utlån og etter de samme prinsipper og rapporteres sammen med disse. Det foretas ansetninger for andre usikre forpliktelser dersom det er sannsynligesovervekt for at forpliktelsen materialiserer seg og de økonomiske konsekvensene kan beregnes pålitelig. Det gis opplysninger om usikre forpliktelser som ikke fylter kriteriene for balanseføring dersom de er vesentlige.

Finansielle derivater
Banken har inngått sikringsderivater som sikrer banken for svingninger i rente på henholdsvis innlån og utlån med avtalt fast rente. De finansielle derivatene regnskapsføres derfor som sikringsinstrumenter. Virkelig verdi av sikringsinstrumentene balanseføres ikke, så lenge sikringene anses som effektive. Netto oppgjør for de finansielle derivatene resultatføres på samme regnskapslinje som rente fra den balansen beregnes. Virkelig verdi av sikringsinstrumentene balanseføres

Banksjefen har i tillegg en usikret ytellesbasert pensjonsordning. Pensjonskostnaden og pensjonsforpliktelsen beregnes etter lineær oppgjøring basert på forventet sluttlønnsberegning er basert på en rekket forutsetninger, herunder diskonteringsrente, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser fra folketrygden, samt andre aktuarmessige forutsetninger.

Bruk av estimat i utarbeidelsen av årsregnskapet
Ledelsen har brukt estimater og forut-

settninger som har påvirket eiendeler, gjeld, inntekter, kostnader og opplysninger om potensielle forpliktelser. Dette gjelder særlig nedskrivninger på utlån, fremtidige hendelser som medfører at estimatene endrer seg, estimater og de underliggende forutsetningene vurderes løpende. Endringer i regnskapsmessige estimater regnskapsføres i den perioden endringene oppstår. Hvis endringene også gjelder fremtidige perioder, fordeles effekten over innværende og fremtidige perioder.

Cover
Cover bokføres som egenkapital i perioden frem til det er vedtatt av bankens styre og/eller forstønderådet.

Hendelser etter balansen
Ny informasjon etter balansen om selskaps finansielle stilling på balansen er hensyntatt i årsregnskapet. Hendelser etter balansen som ikke påvirker selskaps finansielle stilling på balansen, men som vil påvirke selskaps finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig. Regnskapet anses som godkjent for offentliggjøring når styret har behandlet regnskapet. Generalforsamlingen og regulerende myndighet vil etter dette kunne nekte å godkjenne regnskapet, men ikke forandre det.

Segmentrapportering
SpareBank 1 Modum har privatkunder og bedriftskunder som sitt primære rapporteringsformat. Banken presenterer sektor- og næringsfordeling av utlån og innskudd som sitt sekundære rapporteringsformat.

Kontantstrømsopstilling
Kontantstrømsopstillingen er utarbeidet etter den direkte metoden.

Bruk av estimat i utarbeidelsen av årsregnskapet
Ledelsen har brukt estimater og forut-

settninger som har påvirket eiendeler, gjeld, inntekter, kostnader og opplysninger om potensielle forpliktelser. Dette gjelder særlig nedskrivninger på utlån, fremtidige hendelser som medfører at estimatene endrer seg, estimater og de underliggende forutsetningene vurderes løpende. Endringer i regnskapsmessige estimater regnskapsføres i den perioden endringene oppstår. Hvis endringene også gjelder fremtidige perioder, fordeles effekten over innværende og fremtidige perioder.

Cover
Cover bokføres som egenkapital i perioden frem til det er vedtatt av bankens styre og/eller forstønderådet.

Hendelser etter balansen
Ny informasjon etter balansen om selskaps finansielle stilling på balansen er hensyntatt i årsregnskapet. Hendelser etter balansen som ikke påvirker selskaps finansielle stilling på balansen, men som vil påvirke selskaps finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig. Regnskapet anses som godkjent for offentliggjøring når styret har behandlet regnskapet. Generalforsamlingen og regulerende myndighet vil etter dette kunne nekte å godkjenne regnskapet, men ikke forandre det.

Segmentrapportering
SpareBank 1 Modum har privatkunder og bedriftskunder som sitt primære rapporteringsformat. Banken presenterer sektor- og næringsfordeling av utlån og innskudd som sitt sekundære rapporteringsformat.

Kontantstrømsopstilling
Kontantstrømsopstillingen er utarbeidet etter den direkte metoden.

Bruk av estimat i utarbeidelsen av årsregnskapet
Ledelsen har brukt estimater og forut-

settninger som har påvirket eiendeler, gjeld, inntekter, kostnader og opplysninger om potensielle forpliktelser. Dette gjelder særlig nedskrivninger på utlån, fremtidige hendelser som medfører at estimatene endrer seg, estimater og de underliggende forutsetningene vurderes løpende. Endringer i regnskapsmessige estimater regnskapsføres i den perioden endringene oppstår. Hvis endringene også gjelder fremtidige perioder, fordeles effekten over innværende og fremtidige perioder.

Cover
Cover bokføres som egenkapital i perioden frem til det er vedtatt av bankens styre og/eller forstønderådet.

Hendelser etter balansen
Ny informasjon etter balansen om selskaps finansielle stilling på balansen er hensyntatt i årsregnskapet. Hendelser etter balansen som ikke påvirker selskaps finansielle stilling på balansen, men som vil påvirke selskaps finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig. Regnskapet anses som godkjent for offentliggjøring når styret har behandlet regnskapet. Generalforsamlingen og regulerende myndighet vil etter dette kunne nekte å godkjenne regnskapet, men ikke forandre det.

Segmentrapportering
SpareBank 1 Modum har privatkunder og bedriftskunder som sitt primære rapporteringsformat. Banken presenterer sektor- og næringsfordeling av utlån og innskudd som sitt sekundære rapporteringsformat.

Kontantstrømsopstilling
Kontantstrømsopstillingen er utarbeidet etter den direkte metoden.

Bruk av estimat i utarbeidelsen av årsregnskapet
Ledelsen har brukt estimater og forut-

SporeBank 1. Modum sine posisjoner i forhold til rammer rapporteres periodisk til styret og ledelsen. Styret har vedtatt rammer for den totale renterisiko. For aksjerisiko er det etablert maksimalrammer mot aksjermarkedet.

lige økte kostnader i form av pristall på eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering. Banken styrer sin likviditetsrisiko gjennom måltall for kundemaskudd i forhold til brutto utlån til kunder, andel langsiktig kapitalmarkedsfinansiering og krav til egenkapital, samt krav til lengden på den tidspenoden hvor banken skal være uavhengig av myndighetenes og/eller finansieringsinstitusjonenes støtte. I praksis skjer likviditetsstyringen gjennom likviditets- og likviditetsstyringen gjennom likviditets-

Markedsrisiko
Markedsrisiko defineres som risiko for at banken ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser og/eller finansiere økninger i gjeldene uten at det oppstår vesent-

Likviditetsrisiko
Likviditetsrisiko defineres som risiko for at banken ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser og/eller finansiere økninger i gjeldene uten at det oppstår vesent-

NOTE 3 – Finansiell risikostyring

Overordnet ansvar og kontroll

Prinsipper for risikostyring i SporeBank 1. Modum er fastsatt i bankens risikostyringspolicy. Banken legger stor vekt på å identifisere, måle, styre og følge opp risikoen slik at samlet risikoposisjon er i samsvar med bankens valgte risikoprofil. Risikostyringen skal støtte opp under strategisk utvikling og måloppfølging for derved å medvirke til finansiell stabilitet og forsvarlig forretningsforvaltning. Dette skal oppnås gjennom:

- En sterk bedriftskultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risikostyring
- En god forståelse av hvilke risikoer som driver inntjeningen
- Å unngå at uventede enkeltstående skal kunne skade bankens finansielle stilling i alvorlig grad
- Utnyttelse av mulig synergi og diversifiseringseffekter
- Styret skal påse at SporeBank 1. Modum har en ansvarlig kapital som er forsvarlig i forhold til ønsket risikoprofil og myndighetsfastsatte krav. Styret fastsetter de overordnede prinsippene for risikostyring, herunder mål, rammer, fullmakter og retningslinjer. Administrerende banksjef er ansvarlig for å etablere en forsvarlig risikostyring. Dette betyr at administrerende banksjef er ansvarlig for at det innføres effektive risikostyringsfunksjoner og – systemer, og at risikospesifikasjonen overvåkes. De ulike forretningsområdene er ansvarlige for den daglige risikostyringen innenfor eget ansvarsområde og skal påse at risikostyring og – ekspansjon er innenfor de rammer og fullmakter som er fastsatt. Risk Management er uavhengig og ansvarlig for å videreutvikle bankens rammeverk for helhetlig risiko- og kapitalstyring, herunder risikopolitik, risikostrategier, metoder, modeller og systemer i henhold til anerkjente prinsipper. I tillegg er avdelingen ansvarlig for overordnet risikoovervåking og

periodisk risikorapportering til styret. SporeBank 1. Modums risiko tallfestes blant annet gjennom beregning av forventet tap og risikojustert kapital. For beregning av kredittrisiko benyttes modellen utviklet av SporeBank 1 –alliansen. Modellen tar utgangspunkt i statistiske beregninger og baserer seg på at den risikojusterte kapitalen skal dekke 99,9 prosent av mulige uventede tap. Beregning av risikojustert kapital for øvrige risikotyper baserer seg i større grad på kvalitative metoder.

For å sikre en effektiv og hensiktsmessig prosess for risiko- og kapitalstyring skal rammeverket baseres på de elementer som reflekterer måten styret og ledelsen styrer SporeBank 1. Modum på, så som:

- Strategisk målbidde
- Organisering og bedriftskultur
- Risikokartlegging
- Risikoanalyse
- Stress tester
- Risikostrategier
- Kapitalstyring (inkl. awastning og kapitaldekkning)
- Rapportering
- Oppfølging
- Beredskapsplaner
- Compliance (etterlevelse)

Nedenfor er det gitt en nærmere beskrivelse av finansiell risikostyring knyttet til kredittrisiko, likviditetsrisiko og markedsrisiko.

Kredittrisiko

Den største finansielle risikoposisjonen til SporeBank 1. Modum er kredittrisiko i utlånsporteføljen. Kredittrisiko defineres som risiko for tap som følge av kundens eller andre motparters manglende evne og/eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser overfor banken. Styret gjennomgår årlig bankens styringsdokumenter og bevilgningsregle-

ment for utlånsvirksomheten. Gjennom styringsdokumentene defineres bankens kredittpolicy og det fastsettes overordnede mål for eksponering knyttet til portefølje, bransje og enkeltkunder. Samlet rammer dette grunnlaget for fastsettelse av ønsket risikoprofil. Gjennom bevilgningsreglementet, delegeres kredittdokumenter til administrerende banksjef innenfor visse rammer. Administrerende banksjef kan videre delegerer fullmakter. De delegerede fullmakter er relatert til enkelttjenstgjalters størrelse og risiko.

SporeBank 1. Modum bruker statistiske modeller utviklet i SporeBank 1 –alliansen som grunnlag for beregning av risiko og kategorisering av kredittporteføljen. Med bakgrunn i individuelle kategoriseres kundene i følgende undergrupper, laveste, lav, middels, høy og høyeste risiko, samt misligholdte og nedskrevne engasjementer. Modellene valideres minimum årlig både med hensyn på evne til å rangere kundene samt å estimere PD-nivå. Banken etterstreber å prisere kredittrisiko og har etablert prismatriser basert på risikobasert sifiseringssystemet. Bankens portefølje av rentebærende verdipapirer påføres også banken kredittrisiko. Styret gjennomgår jevnlig bankens finansstrategi hvor det fastsettes rammer for maksimal portefølje av rentebærende verdipapirer, samt maksimalrammer for ekspansjon per bransje og per utsteder.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risiko for tap som skyldes endringer i løsbare markedsvariable som renter, valutakurser og verdipapirkurser. Markedsrisiko oppstår hovedsakelig i bankens investeringer i obligasjoner, sertifikater, og aksjer, og som følge av aktiviteter som utføres for å understøtte bankifarten, som finansiering og rentehandel. Styret og markedsrisiko skjer gjennom styrevedtak rammer.

NOTE 5 – Netto renteinntekter

	2017	2018	2018
Netto renteinntekter			Konsern
Morbank			
Renteinntekter			
Renter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	3 389	3 430	2018
Renter av utlån til og fordringer på kunder	209 305	228 035	3 668
Renter av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	414	2 203	228 035
Sum renteinntekter	213 108	233 667	4 901
Renteekstrakter			
Renter på innkjøpt fra og gjeld til kunder	50 087	55 022	55 821
Renter på utstedte verdipapirer	21 576	26 944	26 944
Renter på anvendt lånekapital	2 685	3 281	3 281
Andre rentekostnader	3 278	3 974	4 036
Sum rentekostnader	78 626	90 001	90 042
Sum netto renteinntekter	134 482	143 666	143 859

NOTE 6 – Netto provisjonsinntekter

	2017	2018	2018
Netto provisjonsinntekter			Konsern
Provisjonsinntekter			
Caranaprovisjon			2017
Verdipapirprovisjonering og -fornæring			1 641
Forkjøpsprovisjoner			1 762
Bedriftsformidling øvrig			10 946
Salgsbedrift			27 128
Sum provisjonsinntekter			24 139
Provisjonskostnader			
Andre gjørbær og provisjonskostnader			5 668
Sum provisjonskostnader			5 668
Sum netto provisjonsinntekter			59 939

NOTE 7 – Andre driftsinntekter

	2017	2018	2018
Andre driftsinntekter			Konsern
Morbank			
Driftsinntekter			
Driftsinntekter fra eiendommer	425	489	2018
Andre inntekter	179	717	33 266
Sum andre driftsinntekter	604	1 206	34 496

NOTE 4 – Profoma sammenligningstall konsern 2017

	2017	2017	2017
EINDELER			Profoma
Kontanter og fordringer på samt aksjer	22 391	213 400	213 400
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	338 576	76 246	76 246
Sum netto utlån og fordringer på kunder	0	135 154	135 154
Reserveringer på innlånte utlån	7 164 010	62 027	62 027
Reserveringer på innlånte utlån	1 531	4 944	4 944
Sum netto utlån og fordringer på kunder	7 143 179	36 565	36 565
0		93 668	93 668
Ulyst	414 441	46 724	46 724
Netto resultat fra transiselle investeringer	232 989	10 409	10 409
Netto avkastning på finansielle investeringer	71 982	57 133	57 133
Sum inntekter	2 444	285 935	285 935
Lønn og andre personalkostnader	46 796	74 246	74 246
Andre eiendeler	3 334	42 564	42 564
Forkjøpsbedelte kostnader og oppgjør ikke mottatte inntekter	15 804	6 075	6 075
Sum BEINDELER	8 311 087	21 016	21 016
GJELD OG EGENKAPITAL			135 901
GJELD			150 054
Innkjøpt fra og gjeld til kunder	5 718 023	906	906
Gjeld gjitte ved utstedelse av verdipapirer	1 402 590	101	101
Andre gjeld	57 995	149 043	149 043
Pålegg kostnader og mottatte ikke oppgjørte inntekter	11 644	27 477	27 477
Pensjonsforpliktelser	7 044	121 566	121 566
Ansvart lånekapital	89 693		
Sum GJELD	7 286 989		
EGENKAPITAL			
Opplyst egenkapital	1 008 343		
Opplyst egenkapital	13 518		
Overført	2 357		
Ikke knyttede skatteforpliktelser	0		
Sum EGENKAPITAL	1 024 098		
Sum GJELD OG EGENKAPITAL	8 311 087		

Utvalgte for å vise profoma sammenligningstall som konsernregnskapet for 2017. Profomastallene er utvalgte som om de var skattefrie. Etendomsregler DnFAS var en del av konsernet i 2017.

NOTE 10 – Personalkostnader og ytelser til ledende ansatte og tillitsvalgte

Morbank		Konsern	
2017	2018	2017	2018
37 701	39 090	Lønn	55 877
4 120	5 517	Pensjoner (note 19)	5 760
11 197	11 006	Sosiale kostnader	14 209
53 118	55 713	Sum personalkostnader	75 845

Ansatte		2018	
2017	2018	2017	2018
63	64	Areal årsvest pr. 31.12	76
65	67	Areal årsvest pr. 31.12	81

Av totale barneomsøkt er 1,56 mill. kr bundet til flydige skattemøkt i lønnsoppgjør mens skattemøkt for morseløp er sikret med garantier.

Opplysninger vedrørende ansatte i 2018

Titel	Navn	Ordinær lønn	Andre godtgjørelser	Pensjonskostnad	Sum	Løn
Adm. Bankier	Egil Meland	1 769	248	1 056	3 073	0
Bankier økonomifråns	Kristin M. Skinstad	1 050	85	121	1 256	4 595
Bankier HR marked og forutbedling	Priscen H. T. Wæskend	989	76	102	1 167	1 790
Bankier kundertilrette, virksomhet	Lars A. Houland	920	114	87	1 121	4 268
Sum ledende ansatte		4 729	525	1 367	6 576	10 653
Øvrige ansatte						112 241

Rentesubsidiert av lønn til ansatte for 2018 er beregnet til 0,56 mill. kroner mot betalte malkedens. Rentesubsidiert for 2017 var på 0,55 mill. kroner. Lønn til ansatte, se note 16.

Vilket for løn til ledende ansatte og medlemmer av selskapsstyret, avløst ikke har de gjensidige bestemmelsene som gjelder for øvrige ansatte.

I henhold til ansettelsesavtalen har Adm. Bankier rett til å fratre ved fylte 64 år med en pensjon på 70 % av lønn på frasetlesesbepunktet. (fr. note 21)

Den øvrige ledargruppen har ikke rettigheter utover ordinær pensjon tilsvarende øvrige ansatte ref. artale under regnskapsprinsipper i note 2 og note 21.

Godtgjørelse til de ansatte er basert på full lønn og det foreligger ikke for usikkerhet for ansatte eller tilsvarende. Helt styret fungerer som godtgjørelsesutvalg etter § 3 i forskrift av 01.12.2010 om godtgjørelsesordninger.

Ytelser til styret i 2018

Titel	Honorar	Løn	Garantier
Styremedlem	143	0	-
Styremedlem	82	728	-
Styremedlem	80	7 772	-
Styremedlem	83	305	-
Styremedlem	80	774	-
Ansattes representant	83	2 225	-
Ansattes representant	83	4 569	-
Vararepresentanter	18	-	-
Sum	651	16 364	-

Ansattes representanter i styret mottar også ordinær lønn, opplyser pensjonsoppgjør og mottar øvig godtgjørelse som ikke er inkludert i tabellen over. Styret har ikke avtaler om annet vedtatt enn styre-/møteprotokoll.

NOTE 8 – Utbytte

2018	2017
7 539	6 990
21 487	40 134
2 502	0
31 529	46 724

NOTE 9 – Netto verdiendring på verdipapirer

2018	2017
137	48
-	749
4 595	9 146
65 810	570
(1 080)	10 409

Netto realiserende verdiendring på sertifikater og obligasjoner

Netto urealiserte verdiendring på sertifikater og obligasjoner

Netto realiserende verdiendring på aksjer, aksjefond og EK-bevis

Netto urealiserte verdiendring på aksjer, aksjefond og EK-bevis

Netto innløst kostnader til på valde og finansielle derivater

Sum netto verdiendring på verdipapirer

Notendene er det vil si hvordan man kommer fra regnskapsmessig resultat til skattegrunnlag for beregning av overskuddskatt

	2018	2017	Konsern 2018
Chiffrert resultat før skatt	124 695	146 444	129 318
Permanente forskjeller	-26 549	-51 438	-26 503
Endring midlertidige forskjeller	3 218	901	3 218
herav estimatavvik på grunn av forskjeller	-1 261	-838	-1 261
Årets skattegrunnlag	100 103	93 069	104 773
Skattesats	25%	25%	25%

Beregnet overskuddskatt	25 026	23 267	26 100
Betalbar skatt på avgitt konserntilregning	0	0	0
Rest betalbar skatt for inntektsåret 2017	9 229	0	9 229
Beregnet formuesskatt	18 779	1 690	1 879
Balansført betalbar skatt	27 834	24 957	28 908

	2018	2017	2018
25 % av ordinært resultat før skatt	31 174	36 611	32 237
Formuesskatt	18 779	1 690	1 879
Permanente forskjeller	-6 635	-43 570	-6 635
Fordigjell avskat og utlignet skatt tidligere år	51	1 096	51
Endring midlertidige forskjeller som ikke påvirker betalbar skatt	0	210	0
Resultatført skattekostnad	26 367	26 037	27 441

Effektiv skattesats 21,14% 17,78% 21,22%

NOTE 13 – Varige driftsmidler

	Morbank		Konsern	
	Maskiner, inventar og tomter	Bygninger og tomter	Maskiner, inventar og tomter	Bygninger og tomter
Sum	35 405	89 220	35 405	89 220
Årskontrollerte 01.01.2018	1 651	1 792	1 702	1 702
Tilgang	1 792	1 792	1 792	1 792
Avgang	0	0	0	0
Uttøring	0	0	0	0
Årskontrollerte 31.12.2018	1 411	1 411	1 411	1 411
Årskontrollerte 31.12.2017	0	0	0	0
Samlige ordinære avskrivninger	-141	0	-141	29
Bokført verdi 31.12.2018	0	1 411	0	1 411
Ordinære avskrivninger 2018	3 219	1 445	4 665	3 248
Administrasjonskostnader	3 103	11 403	3 103	11 403

Banken leier lokaler for avdelinger Øvre og Nedre Eiker, samt kontorlokale, Post Bredbudsmejeri Datt AS. Der er betalt 1,18 mill. kr i husholdnings- og felleskostnader for leieforholdene i 2018. Banken eier 2310 kom til sager bruk i forbindelse med den ordinære driftens 50 kom leies ut til annen virksomhet

Ytelse til generalforsamlingen i 2018

Tittel	2018	2017	Lån	Garantier
Generalforsamlingens leder	38	2 525	0	0
Øvrige medlemmer	30	17 395	0	0
Sum	68	20 320		

NOTE 11 – Andre driftskostnader

	2018	2017	Konsern
Kostnadsførte honorarer eksterne revisor (inkl. mva)	706	700	776
Skattepliktig tilregning	38	38	86
Andre arbeidsforpliktigheter	75	69	823
Andre tjenester	451	704	665
Sum kostnadsførte godtgjørelser til revisor	1 316	1 529	1 689

NOTE 12 – Skatter

Utsatt skatt og utsatt skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skatteavsluttende forskjeller vurderes mot hverandre innenfor samme tidsintervall. Denne innbæren av skatteendringer- de midlertidige forskjeller som forventes å reverseres langt frem i tid, ikke kan utlignes mot skatteøkende forskjeller som forventes å reverseres tidlig. Utsatt skatt er beregnet med 25 % for 31.12.17 og 31.12.18. Utsatt skatt inkluderer 1 % -ponering formuesskatt. Utsatt skatt inkluderer skattefordelingsregulering Datt AS er beregnet med 22 %.

Spesifikasjon av midlertidige forskjeller og beregning av utsatt skatt/utsatt skattefordel på balansen på grunnlag av grunnlag for utsatt skatt.

	31.12.2018	31.12.2017	Endring	Konsern 31.12.18
Forskjeller som utlignes	-3942	3 296	646	-3 980
Andre elementer	0	0	0	0
Finansielle elementer	0	65	65	0
Gjeld	-130	535	665	-130
Sum utlignbare forskjeller	-4 072	-2 696	-1 376	-4 110

25 % Utsatt skattefordel -1 018 -674 -344 -1 027

Forskjeller som ikke utlignes

Pensjonsforpliktelse	-8 077	-7 044	1 033	-8 077
25 % Utsatt skattefordel	-2 219	1 751	-468	-2 219
Sum utsatt skattefordel	-3 237	-2 435	-802	-3 246

NOTE 14 – Goodwill

	Konsern Goodwill
Årskiftet 01.01.2018	16 853
Tilgang	16 853
Avgang	
Utrangeringer	
Årskiftet 31.12.2018	16 853
Samlede ordinære avskrivninger	3 291
Bokført verdi 31.12.2018	12 922

Avskrivningsrate 5 år

Det er linære avskrivninger

Goodwill stammer fra oppkjøp av Eierskapsnettverket Dakt AS

NOTE 15 – Kredittsituasjoner

	31.12.2018	31.12.2017
Utlån til og fordringer på kredittinstans/avviklet leilighet	113 642	297 357
Utlån til og fordringer på kredittinstans/avviklet leilighet	55 000	55 000
Sum utlån og fordringer på kredittinstansjoner	168 642	352 357
Gjennsnittsalgsrente	1,0%	0,9%

NOTE 16 – Utlån til og fordringer på kunder

	31.12.2018	31.12.2017
Kasse- og bankforbehold	1 062 649	938 454
Byggingen	220 242	150 195
Nettbeholdningen	6 705 716	6 001 808
Brutto utlån og fordringer på kunder	7 988 576	7 150 437
Finansutlån til ansatte	123 054	103 822

Av nettbeholdningen utgjør fastrente utlån

Bokført verdi	631 768	470 960
Markedsverdi	633 659	477 149

Av fastrent utlån er det utlån med avviklet leilighet. Sum utlån til fastrent utlån er bokført verdi. For øvrige utlån er det flyende rente ansatt bokført verdi å tilsvare markedsverdi.

Brutto kredittkvalifisering

	31.12.2018	31.12.2017
Eierskaper	17 483	22 391
Kontanter og fordringer på selskapsbanker	166 642	352 557
Utlån til og fordringer på kredittinstansjoner	7 988 576	7 150 437
Brutto utlån og fordringer på kunder	846 757	720 432
Varepapirer	19 096	19 159
Andre fordringer	9 040 495	8 264 935
Sum eiendeler	9 040 495	8 264 935

Etablissements	215 149	211 695
Garantier	734 706	831 239
Ubenyttet kreditt	9 990 349	9 307 869
Sum kredittkvalifisering	9 990 349	9 307 869

Spørreskjema i Modum benytter sikkerheter for å redusere risiko, uthegning av marked og bytte transaksjon. Bankens reelle kreditt risiko er derfor vesentlig lavere enn tabellen ovenfor viser. Sikkerheter kan for eksempel være form av trykkskilt eller garanti. Trykkskiltet skal som hovedregel være trykkeskilt og kan for eksempel være bygninger, boliger eller varebilletter. Ved vurdering av sikkerhetens verdi legges til grunn en forutsigbar omsetning av forsikring. Utsatt fra dekkende i situasjoner hvor det er fare for merkbare verdier. Vurdering av sikkerhetens verdi skjer på utløpsdatoer, og blir som hovedregel ikke oppdatert med mindre et lån anses som tapstøtt.

Risikoklassifisering av utlån, garantier og trekkfaktorer

	Brutto utlån		Garantier		Ubenyttet kreditt	
	31.12.18	31.12.17	31.12.18	31.12.17	31.12.18	31.12.17
Laveste risiko	37,3 %	45,5 %	40,4 %	40,2 %	67,6 %	55,3 %
Lav risiko	29,5 %	24,9 %	47,1 %	46,3 %	11,7 %	10,2 %
Middels risiko	28,1 %	26,0 %	7,5 %	9,4 %	16,2 %	19,2 %
Høy risiko	3,2 %	2,5 %	2,6 %	1,7 %	2,9 %	4,4 %
Høyeste risiko	1,7 %	2,9 %	1,0 %	2,3 %	1,4 %	10,6 %
Mulighetsløst og nedbrøtne	0,4 %	0,5 %	1,3 %	0,0 %	0,1 %	0,0 %
Sum	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Utlån og garantier fordelt etter geografisk område

	Brutto utlån		Garantier	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Bussenud	7 065 582	6 582 641	197 725	201 781
Oslo / Akershus	613 711	568 106	1 531	1 545
Vestfold	156 659	103 952	40 217	6 817
Sør- og Nordland	137 762	118 533	5 678	1 565
Utlån	14 482	7 005		
Sum utlån og garantier fordelt på geografiske områder	7 988 576	7 150 437	215 149	211 695

	31.12.2018	31.12.2017
Individuelle nedskrivninger		
Individuelle nedskrivninger pr. 01.01	1 531	8 942
- periodens konstaterede tap, hvor der tidligere er foretaget individuell nedskrivninger	0	7 765
+ alle individuelle nedskrivninger i perioden	232	0
+ nye individuelle nedskrivninger i perioden inkl. amortiseringsgefielt	4 060	794
- tilskrivning av individuelle nedskrivninger i perioden	0	441
Sum individuelle nedskrivninger pr. 31.12	5 823	1 531

Det er kun foretaget individuelle nedskrivninger på udlån til og fordringer på kunder.

De individuelle nedskrivningene fordeles som følger på bedrifts- og privatskatteløst:

	31.12.2018	31.12.2017
Individuelle nedskrivninger på:		
bedriftsengasjement	4 764	470
privatskatteløst	1 059	1 060
Sum individuelle nedskrivninger pr. 31.12	5 823	1 531

	31.12.2018	31.12.2017
Gruppenedskrivninger		
Gruppenedskrivninger pr. 01.01	19 500	19 500
-/- periodens endring i gruppenedskrivninger	-3 500	0
Gruppenedskrivninger pr. 31.12	15 400	19 500

De gruppenedskrivningene er ikke tilordnet spesielle næringer, men avsett ut ifra en total vurdering av engasjementene. Det er kun foretaget gruppenedskrivninger på udlån til og fordringer på kunder. Gruppenedskrivningene fordeles som følger på bedrifts- og privatskatteløst:

	31.12.2018	31.12.2017
Gruppenedskrivninger fordelt på:		
bedriftsengasjement	10 050	14 200
privatskatteløst	5 350	5 300
Sum gruppenedskrivninger pr. 31.12	15 400	19 500

	2018	2017
Kostnadsført tap på udlån og garantier		
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	3 500	17 461
-/- periodens endring i gruppenedskrivninger	13 900	-
+ periodens konstaterede tap som tidligere er avsett som nedskrivning	-	7 765
+ periodens konstaterede tap som tidligere ikke er avsett som nedskrivning	232	15
-/- korrigering for amortiserte nedskrivninger	854	46
-/- periodens innføring på tidligere perioders konstaterede tap	15 400	10 533
Kostnadsført tap på udlån	338	101

	Brutto udlån		Garantier	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Lånstatens og lignende:	kr	kr	kr	kr
Lånstatens og lignende:	6 078 992	5 305 858	49 391	46 341
Borggarantioplykt:	3 400 061	3 021 176	30 469	32 184
Privatnærings:	281 169	312 802	11 72	1 712
Industri og bergverk:	34 814	60 251	1 607	1 504
Varehandel, hotell og restaurasjonsfkt:	93 323	100 522	47 230	61 152
Transport:	46 676	58 655	7 916	8 232
Energiforsyning:	656 696	768 463	73 924	62 282
Tjenestefkt. nærings:	265 645	250 711	7 419	8 228
Sum udlån, garantier og bevilgninger fordelt på næringer	7 988 576	7 150 437	215 149	211 695

	2018		2017		2015		2014	
	kr	%	kr	%	kr	%	kr	%
Uvilkning side 5 år misligholdte (over 90 dager) og tapsutsatte engasjement								
Brutto misligholdte engasjement over 90 dager	12 734	26,70%	26 702	22,20%	22 205	25,50%	25 507	28,61%
Individuelle nedskrivninger	659	5,18%	8 470	2,48%	2 482	2,62%	2 621	2,93%
Netto misligholdte engasjement	11 075	13,52%	18 232	19,72%	19 723	22,88%	22 886	25,68%
Øvrige tapsutsatte engasjement:								
Brutto tapsutsatte engasjement	14 991	1,76%	1 942	2,04%	2 048	1,61%	11 613	12,97%
Individuelle nedskrivninger	4 964	6,71%	472	4,1%	411	3,14%	3 144	3,53%
Netto tapsutsatte engasjement	10 027	1,09%	1 470	1,63%	1 637	1,47%	8 469	9,44%

Banken har ikke misligholdte eller øvrige tapsutsatte garantier.

Aldersfordeling på forfalte, men ikke nedskrivne engasjement

Tabellen viser forfalte beløp på udlån og overrekk på kredittinstitutt fordelt på innlån dager eller forfall som ikke skyldes forsinkelse til betalingsforfaldet. Høye utlånengasjement er innlån med eller av engasjementet er forfalt.

	Totalt		
	inntil 30 dager	31-60 dager	Over 91 dager
2018			
Udlån til og fordringer på kunder	10 713	2 194	5 416
Privatengasjement	75 460	1 471	6 614
Sum	86 173	10 858	12 030

NOTE 17 – Obligasjoner og sertifikater

	31.12.2018	31.12.2017
Obligasjoner	470 550	414 442
Sum obligasjoner og sertifikater	470 550	414 442
Kontroll	470 550	414 441

	Pålydende	Anskaffelseskost	Markedsverdi	Bokført verdi
Obligasjoner 2018	465 000	465 170	466 832	466 020
Obligasjoner utstedt av Kredittstatk	4 522	4 522	4 573	4 530
Arbeidslånekapital	469 522	469 692	471 394	470 550

Alle verdipapirer er klassifisert og i ISOK. Ved årsavslutningen er virkelig verdi av gjennomsnittlig effektiv rente på obligasjoner og sertifikater utgjør 1,38 %, og er beregnet ut fra 12 måneders gjennomsnittlige betjening.

NOTE 18 – Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter

	31.12.2018	31.12.2017
Aksjer/vurder som anleggsmidler (a)	351 523	287 276
Aksjer/vurder som omleggsmidler (b)	6 407	4 478
Akkumulert verdi som omleggsmidler (c)	13 774	14 217
Sum aksjer, andeler og grunnfondsbevis	375 704	305 971

Selskapsnavn	Vår beholding	Eierandel	Anskaffelseskost	Markedsverdi	Bokført verdi
Sparesbank 1 Boligkreditt AS, org.nr 908738187	1 373 943	1,93%	206 128	221 242	206 128
Sparesbank 1 Låningskreditt AS, org.nr 894111232	73 231	0,47%	9 154	9 768	9 154
Samspar AS **, org.nr 97061164	66 537	7,90%	69 252	125 653	69 252
Samspar Bankinvest AS **, org.nr 930203832	568	5,25%	3 730	34 987	3 730
Samspar Utvikling DA, org.nr 907804467	892 661	4,82%	893	863	883
Sparesbank 1 Kreditt AS, org.nr 975169453	32 582	1,13%	10 098	13 832	10 098
Sparesbank 1 Retailing AS, org.nr 919187249	80	0,96%	4 512	6 789	4 512
Sparesbank 1 Avspj AS, org.nr 913565001	1 087	0,07%	96	96	96
Sparesbank 1 ID AS, org.nr 913567562	1 363	2,30	230	230	230
Sparesbank 1 Finans Midt-Norge AS, org.nr 938821849	839	1,57%	13 069	13 069	13 069
Sparesbank 1 Markets AS, org.nr 992993101	22 446	0,75%	4 481	4 481	4 481
Finansforeningen for sparebanker, org.nr 905598930	920	*	946	946	946
Elendrammens ASA, org.nr 818521432	188	*	2 450	3 823	2 450
Elendrammenregionale Finansieringskreditt AS, org.nr 953376040	150	18,00%	4 596	4 596	4 596
Elendrammenregionale Delt AS, org.nr 912352331	21 500	70,30%	21 500	21 500	21 500
Aksjer ikke spesifisert	*	*	368	368	368
Sum aksjer/vurder som anleggsmidler (a)			351 523	461 752	351 523

* Bankens eierandeler i disse selskaperne er ubetydelige (under 1 %)
 ** Aksjer/andeler i felleskontrollert virksomheter
 Tøysen er anleggsmidler som klassifiseres som finansieringsmidler

Beholdningsendringer av aksjer, andeler og omleggsmidler

	287 276	39
Inngående balanse	287 276	
Tilgang	68 337	
Åtgang	-4 089	
Sum obligasjoner og sertifikater	414 442	
Nettopping	-4 089	
Utgående balanse	351 523	

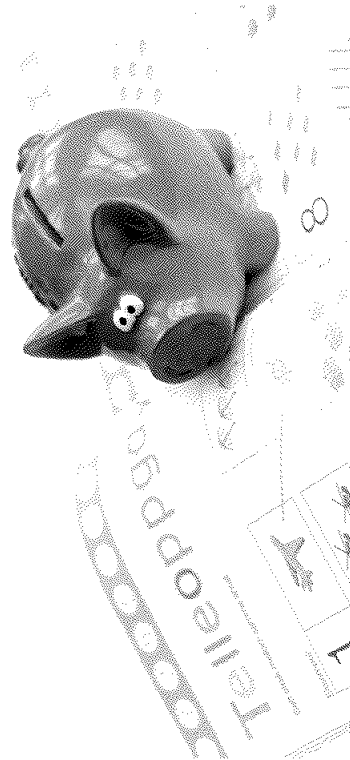
Bankens beholdning av omleggsmidler og aksjer/vurder som anleggsmidler pr 31.12.2018

Selskapsnavn	Vår beholding	Eierandel	Anskaffelseskost	Markedsverdi	Bokført verdi
Omleggsmidler					
INHY, org.nr 91478271	70 000	3,28%	2 744,0	2 744	1 744
AKER BP, org.nr 999795949	8 000	*	2 046	1 744	1 744
Petroleum Geo Services AS, org.nr	110 000	*	1 687	1 299	1 299
Orkla ASA, org.nr 91047111	30 000	*	2 240	2 041	2 041
Orkla Corp ASA, org.nr 974532459	44 000	*	2 304	579	579
Sum aksjer/vurder som omleggsmidler (b)			11 415	8 407	8 407

	1 736	1 736
Akkumulert verdi som omleggsmidler (c)		
First-Generator A	724	1 736
First-Globalt EMAB	5 416	4 462
Fondinvest Global Helse	31	1 063
Fondinvest Global Energi	181	403
ODIN Energi B	9 636	883
ODIN Global B	26 561	3 351
Caratum aurocall svenske selskaper 3278	30 000	1 876
Sum aksjer/vurder som omleggsmidler (c)		13 774

* Bankens eierandeler i disse selskaperne er ubetydelige (under 1 %)

Resultatført verdierendring på omleggsmidler og aksjer/vurder som anleggsmidler pr 31.12.2018

NOTE 19 – Aksjer i datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

Firma	Type	Anskaffelses- tidspunkt	Forretnings- kontor	Eierandel i prosent
Investeringer i datterselskaper				
Erntdammegler DAH AS	Datter	13.03.2018	Oslo	70,5 %
Investeringer i tilknyttede selskaper				
Pro 3484 AS	TS	30.06.2014	Oslo	49,0 %
Investeringer i felleskontrollert virksomhet				
Samtidsende Sparebank AS	EKV	19.10.1999	Oslo	7,5 %
Samtidsende Sparebank Barneveit AS	EKV	11.12.2018	Oslo	5,3 %
Årsmetode				
Erntdammegler DAH AS		3 549	7 585	Kostmetode
Pro 3484 AS		1 131	1 764	Kostmetode
Samtidsende Sparebank AS		230 201	1 675 370	Kostmetode
Samtidsende Sparebank Barneveit AS		55 052	656 419	Kostmetode

NOTE 20 – Nærstående parter

Lån til datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter er gitt til ordinære kurssvilkår. Alle tall er i norsk kroner.

Lån	Datterselskaper	Tilknyttede selskaper	Felleskontrollerte virksomheter
Lån utestående pr 01.01		12 090	4 459
Lån innlyst i perioden			
- Tilskuddbetaling	505		
Utestående lån pr 31.12		11 474	4 459
Rentebærende	653	89	
Nedskrivning utlån			
Gjeld			
Finnskudd pr 01.01		5	
Nye innskudd i perioden	6 155		
- Tilbak			
Finnskudd pr 31.12	6 155		

NOTE 21 – Pensjonsforpliktelser

	31.12.2018	31.12.2017
Pensjonsforpliktelser	8 244	6 236

Ansatte i banken

Sparebank 1 Nordmør har pr 31.12.2018 innskuddspensjon for sine ansatte. Selskapets pensjonsordning tilbys ved stillingstiltak eller ved omstilling til annen arbeidsplass.

Banken har innført avtale om fødselspensjonsordning til administrerende direktør i Sparebank 1 Nordmør.

APD-ordningen, gjeldende fra 2011, skal regnskapsføres som en vederlyst pensjonsforpliktelse og finansieres gjennom en årlig premie som fastsettes som en prosent av lønn. Det foreligger foreløpige opplysninger om innbetaling av denne forpliktelser og ordningen er derfor foreløpig behandlet som en innskuddspensjonsordning.

Sparebank 1 Nordmør har hatt en ordning med mulighet til å søke om gjeldspensjon mellom 62. år og 67. år. Ordningen er under avvikling. Det er laget en overgangsordning for ansatte som fylte 62 år innen 2021. Det er i regnskapet foretatt en vurdering med et nominelle beløp, totalt 0,6 mill. kr.

Ved beregningene er følgende forutsetninger lagt til grunn:

	2018	2017
Gjeldsmengde	2,60%	2,40%
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	0,00%	0,00%
Årlig lønnsregulering	2,75%	2,50%
Årlig økning i folketrygdepensjonsbeløp (FG)	2,50%	2,25%
Årlig regulering av pensjonar	0,00%	0,00%

Øvrige sentrale forutsetninger:

	2018	2017
Utakssamtykket AFP	IA	IA
Benyttet levetidstabell	K2013	CAP07

Spesifikasjon av estimatavvik fort direkte mot egenkapitalen (netto etter skatt)

	2018	2017
Estimatavvik mot pensjonsforpliktelser	9 463	6 639
Sum estimatavvik fort direkte mot egenkapitalen	(9 463)	(6 639)

Netto pensjonsforpliktelser i balansen

	2018	2017
Netto pensjonsforpliktelser i balansen	16 244	16 236
Underliggende utlånt ordning samt bankgjeld	(8 244)	(6 236)
Balanserte pensjonsforpliktelser inkl. sga	(8 244)	(6 236)

NOTE 24 – Gjeld

Sertifika- og obligasjonsgjeld etter ved utstedelse av verdipapirer:

Sertifika- og obligasjonsgjeld etter ved utstedelse av verdipapirer	Beløp	Gjennomsnittlig rente	Forfall
NOTES814 PRO	124 996	1,5%	2019
NOTES916 PRO	225 000	1,9%	2019
NOTES817 PRO	189 829	1,8%	2020
NOTES818 PRO	129 873	1,8%	2022
NOTES810 PRO	300 143	1,8%	2020
NOTES811 PRO	300 503	1,8%	2021
NOTES812 PRO	299 918	1,6%	2021
NOTES613 PRO	109 656	1,7%	2021
Sum gjeld etter ved utstedelse av verdipapirer	1 680 357	1,7%	

Ansværlig lånekapital

Ansværlig lånekapital	Beløp	Gjennomsnittlig rente	Forfall
Ansværlig lånekapital	44 894	4,2%	Evigvarende
Ansværlig lånekapital	44 680	2,8%	Evigvarende
	89 574	5,5%	

Gjennomsnittrenter for hvert lån er beregnet på grunnlag av faktiske rentekostnader i løst % av balanseverdi

NOTE 25 – Egenkapital

Morbank:	Sparebank fond	Gavefond	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.2017	1 008 343	13 518	1 021 861
Resultat for regnskapsåret	98 378		98 378
Edmønstertil pensjoner	(946)		(946)
Utdelt fra gavefond		(8 088)	(8 088)
Overføring til gavefond	18 600	8 000	26 600
Sum egenkapital pr 31.12.2018	1 097 725	13 430	1 111 155

% av gjennomsnittlig forvaltningskapital

% av gjennomsnittlig forvaltningskapital	2018	2017
Resultat av ordiner drift etter skatt	11	15

Konsem:

Sporebankens Sum	Gavefond	Ikke kontrollerte eierinteresser	Sum Egenkapital
1 008 343	13 518		1 021 861
Minorsaksandelen ved kjøp av Elerendrimjøllert DAHL AS		2 237	2 237
Resultat for regnskapsåret		1 047	95 145
Edmønstertil pensjoner			(946)
Utdelt fra gavefond		18 068	18 068
Overføring til gavefond		8 000	8 000
Avsett utbytte til minoritetsaksjonærer		(1 047)	(1 047)
Sum egenkapital pr 31.12.2018	1 094 494	13 430	1 110 161

Årets pensjonskostnad

	Morbank 2018	Konsem 2018	Morbank 2017
Risikodelt av årets pensjonsopptjenning	661	681	557
Rentekostnad på pensjonsforpliktesen	146	146	123
Arbeidsgevinst	93	93	79
Sum videtstørrelseskostnader	903	903	759
Innskuddsbetente pensjonskostnader	4 615	4 637	3 862
Netto pensjonskostnader	5 517	5 799	4 120

Arbeidsgevinst er inkludert i netto pensjonskostnader

NOTE 22 – Ansvarlig lån og fondsobligasjon

	31.12.2018	31.12.2017
Sparebank 1 Finanskor AS	1 234	1 234
Sparebank 1 Finans-Med Norge AS	3 288	3 288
Sum kostpris ansvarlig lån/fondsobligasjoner	4 522	4 522

Sparebank 1 Kredittkor AS og Sparebank 1 Finans-Med Norge AS er klassifisert som obligasjoner i balansen

NOTE 23 – Innskudd fra og gjeld til kunder

	31.12.2018	31.12.2017
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avsett tilgjeld	4 784 805	5 524 341
Innskudd fra og gjeld til kunder med avsett tilgjeld	1 332 234	303 603
Sum innskudd fra kunder	6 116 839	5 718 023
Gjennomsnittrenter er beregnet som et gjennomsnitt for de respektive balansesidene pr 31.12.2018	1,0	0,9

Innskudd fordelt på næring

	31.12.2018	31.12.2017
Lærere og lignende	3 699 108	3 533 659
Syng/Anlegg	306 276	264 404
Varehandel/vekt	110 974	126 193
Transportkarrn.	114 651	109 121
Omsetningsv. av fast eiendom	387 958	180 188
Tjenesteyt. næring	1 186 634	1 180 215
Hedullst og bergverk	166 587	168 502
Plukkingsvirker	141 951	155 561
Sum innskudd fordelt på næring	6 116 839	5 718 023

Innskudd fordelt på geografiske områder

	31.12.2018	31.12.2017
Boklenod	5 471 766	5 066 033
Oslo	185 119	220 014
Akershus	122 115	123 709
Vestfold	187 973	163 150
Østfold	119 181	118 025
Utlånstet	29 686	28 093
Sum innskudd fordelt på geografiske områder	6 116 839	5 718 023

NOTE 30 – Pantstillelser

Der er innskudd og deponert obligasjoner på 110 mill. kroner som sikkerhet for oppbøyt av F. lån i Norges Bank. F. lån er alle innskuttet som primær billett for å tilføre likviditet til banksystemet fra Norges Bank. F. lån er lån mot sikkerhet i verdipapirer til fast rente og gilt løpetid. Løpetidene på F. lån varierer og avhenger av likviditetsoppgjørene i banksystemet.

NOTE 31 – Markedsrisiko knyttet til renterisiko

Renterisiko oppstår som følge av at rentebærende eiendeler og forpliktelser har ulike gjensidende rentebidrag. Deri totale renterisikoen kan splittes i fire elementer:

- Rentetrisiko
- Administrativ renterisiko
- Spreadsrisiko

Bankens styrer har vedtatt rammer for den totale renterisikoen. Banken styrer renterisikoen mot det ønskede nivå på plassering og innlån gjennom rentebudstyr samt ved bruk av derivater.

Renterisikoen er den verdiforring på bankens eiendeler og gjeld som finner sted når hele rentekurven parallellforskyves seg. Denne risikoen er vist i tabellen nedenfor ved at renterisiko er beregnet som effekten på instrumenterets vilkårlige verdi av en rentendring hvor hele rentekurven forskyves i parallellforskyve seg med et prosentpoeng. Der er ikke tatt hensyn til administrativ renterisiko, dvs. effekten av at det praktisk vil gå noe tid fra rentebudring innføres i markedet til banken har fått justert vilkårene på innlån og utlån med fyltende rente. Renterisikoen krever som hovedregel minimum seks uers varighet før verdiforring på utlån til persongjeld og åtte uer verdiforring på innlån.

Spreadsrisikoen er risikoen for at markedsprisering av de enkelte utstedene ikke endrer seg tilsvarende som de underliggende referansenes, for eksempel låstaterrenter eller swaprenter.

	31.12.2018	31.12.2017
Basiserisiko		31.12.2017
Chiljagjester og sertifikater	587	520
Fuorrenseutlån	-23 060	-13 045
Ferentseutlån	67	114
Sertifikkat		
Chiljagjester	2 213	1 865
Utenkuler	21 459	30 023
Renterisiko ved 1 prosentpoeng endring	92	-1 562
Skatt 1,25% / 27%	23	- 375
Total renterisiko, effekt på resultat etter skatt	69	-1 187

Negativ forring indikerer at banken taper på en rentestigning.

NOTE 28 – Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er den risiko banken har for å ikke kunne gjøre opp sine forpliktelser. Ved årstidene hadde banken disponibele ubenyttede likviditetsrisiko i andre finansinstitusjoner på til sammen 80 mill. kroner. Innskuddslikviditeten var 76,6 % pr. 31.12.18.

Resultratesiden for balansereposten pr. 31.12.2018

	På fore- spørs- til 3 mnd.	fra 3 mnd. til 3 år	fra 3 år til 5 år	over 5 år	uten restlop	totalt
EINDELSPOSTER						
Kontanter og fordringer på utenlandsbanker				17 463		17 463
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	113 651	55 000				168 651
Utlån til og fordringer på kunder	7 356 631	14 281	59 947	94 147		7 928 600
Obligasjoner og sertifikater og andre rentebærende verdipapirer	55 060	411 755		2 878		469 693
Øvrige eiendeler med restløpetid	388 808	3 237				392 045
Eiendeler uten restløpetid					64 481	64 481
Sum eiendeler	7 826 290	69 281	98 244	895 149	97 025	81 944
GJELDSPOSTER						
Innskudd fra og gjeld til kunder	5 220 452	885 087	13 300			6 118 839
Øving gjeld med restløpetid	124 996	2 25 038	1 420 156			60 873
Gjeld uten restløpetid					8 877	8 877
Gaestebond					13 430	13 430
Sjakkregul					1 057 725	1 057 725
Sum gjeld og egenkapital	5 345 448	883 087	238 338	1 420 156	0	1 180 905
NETTO LIKVIDITET PÅ BALANSEN	2 480 842	-813 806	-140 094	-525 007	97 025	-1 098 961

Posten uten som balansen, ikke balansen til instrumenter 0

NETTO LIKVIDITETSEKSPOSERING 2 480 842 -813 806 -140 094 -525 007 97 025 -1 098 961

LIQUIDITY COVERAGE RATIO (LCR) LCR er beregnet til 104% pr. 31.12.18. Banken har kun NOY som signifikant valuta. Finansstilles minimumskrav er 100%.

NOTE 29 – Garantiansvar

	31.12.2018	31.12.2017
Garantiansvar foretatt på garantiformer		
Reellingsgaranter	169 422	178 048
Kontraktgaranter	29 690	18 887
Annet garantiansvar	16 046	14 960
Sum garantiansvar	215 149	211 895

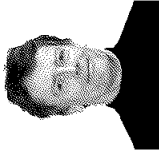
Der er tillegg på et garanti overfor Sparbank1 NAV på 60 mill. i forbindelse med brukspåren som angrospåren for betalingsformidling.

Erklæring fra styret og administrerende banksjef

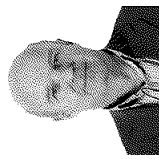
Vi bekrefter at årsregnskapet for perioden 1. januar 2018 til 31. desember 2018, etter vår beste overbevisning, er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder, og at opplysningene i regnskapet gir et rettvisende bilde av SpareBank 1 Modums eiere, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet. Vi bekrefter også at opplysninger i årsberetningen gir en rettvisende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til banken, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer virksomheten står overfor.

Styret i SpareBank 1 Modum

Vikersund, 13. februar 2019

Trond Carwelt
Styrets leder

John-Henrik Augetrud
Styrets leder

Tom Bergset
Tom Bergset

Siv Hantho
Siv Hantho

Anne Line Bergli
Anne Line Bergli

Arnt Olav Svanli
Arnt Olav Svanli

Anne Leversøy
Anne Leversøy

Egil Meland
adm. banksjef

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppteg (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppteg som ikke er revisjon eller forenklet revisjonskontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskaps regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokførings praksis i Norge.

Vikersund, 13. februar 2019

ERNST & YOUNG AS

Thomas Karlisen

Thomas Karlisen
statuert revisor

Utbøringsselskaps beredning - Sparebank 1 Modum
A member firm of Ernst & Young Global Limited

SpareBank 1 Modums tillitsvalgte

Generalforsamling

Innskytervalgte forstandere:

Yngve Leren, leder
 Boye Amtnen, nestleder
 Hilde S. Grønbovd
 Vegard Jekstad
 Kristi Marie Aasand
 Pål Stenbro
 Grete Leversby Leimolle
 Ola Bjelgerud
 Hanneke Van Riet-Molemaar

Innskytervalgte vararepresentanter:

1. Lene Weum
 2. Hakor Andreas Hertz
 3. Anne-Grethe Jacobsen
 Vikersund

Representanter valgt av de ansatte:

Gre Spone
 Øyvind Blix
 Lars Willy Danielsen
 Vikersund
 Vikersund
 Amot

Ansattes vararepresentanter:

1. Johan Stærlebye
 2. Håns Thore Grøtenud
 Vikersund
 Vikersund

Styre:

Trond Gewelt, styreleder
 John Arne Håugerud, nestleder
 Siv Hærbtho
 Tom Bergset
 Anne Lise Bergilla
 Anne Leversby, ansattes representant
 Arnt Olav Svernil, ansattes representant

Vararepresentanter styre:

Ole Elvind Sveriby
 Kari Mette Hoxsvik
 Tove Beate Jekstad, for de ansatte
 Ole Gunnar Fjellstøl, for de ansatte

Revisjon:

Sjatsaut, revisor
 Thomas Karlisen I
 Ernst P Young AS

SpareBank
MODUM

SpareBank 1 Modum
NO 937 889 186

Telefon 915 02270
post@sb1modum.no
www.sparebank1.no/modum

SpareBank 1 Modum
Postboks 114
3371 Vikersund

Avdelinger:
Vikersund, Vikersundgt. 29
Åmot, Lilleåsgt. 2A
Hockksund, Stasjonsgt. 61
Mjøndalen, Strandveien 39-41

Building a better working world

2

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå høyeste sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verdien som følge av misligheter eller feil, og å gi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Beredende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god regnskapspraksis i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med tilføyelse kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god regnskapspraksis i Norge, herunder ISA-ene, utfører vi profesjonell skjønn og utfører profesjonell slepss gjennom hele revisjonen. Tilleggs- > identifiserer og ansår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utfører og gjennomfører revisjonsprosedyrer for å håndtere slike risikoen, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forråkning, bevisste utelatelse, ufullstendige opplysninger eller overstyring av intern kontroll.

- > opparbeides vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme og gjennomføre en hensiktsmessig og effektiv revisjonsprosedur, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskabets interne kontroll
- > vurderer vi om de anvendte regnskapspraksisene er hensiktsmessige og om regnskapsstatistikkene og tilberedte notepopplysninger utarbeidet av ledelsen er riktige;
- > konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig sikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om selskabets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det foreligger vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet. Hvis slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, må vi modifisere vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskabets evne til fortsatt drift ikke lenger er til stede;
- > vurderer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettvisende bilde.
- > innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enkelte eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om konsernregnskapet. Vi er ansvarlig for konklusjonen på årsregnskapet, og gjennomfører Ansvarsberetningen, og vi har et udsatt ansvar for konklusjonen på årsregnskapet av konsernregnskapet.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen, tidspunktet for vår revisjonsarbeid og eventuelle vesentlige funn i vår revisjon, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom vårt arbeid.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet, forutsatt at årsregnskapet er basert på opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsatt at årsregnskapet er basert på opplysningene i årsberetningen er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Uavhengig revisors beretning – Sparebank 1 Mødem

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Building a better working world

1

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til generalforsamlingen i Sparebank 1 Mødem

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Sparebank 1 Mødem som består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2018, resultatregnskap og kontantstrømsoppløssing for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre notepopplysninger.

Eter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter, og gir et rettvisende bilde av selskabets og konsernets finansielle stilling per 31. desember 2018, og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapspraksis i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god regnskapspraksis i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet i samsvar med de relevante etiske kravene i Norge knyttet til revisjon slik det kreves i lov og forskrift. Vi har også overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppklaring er innhentede revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i selskabets årsrapport bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for den øvrige informasjonen. Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke den øvrige informasjonen, og vi attestere ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen, med årsregnskapet eller konsernet, og hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen, med årsregnskapet eller konsernet, og hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen, med årsregnskapet eller konsernet. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapspraksis i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for å sikre intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen la standpunkt til selskabets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsatt at årsregnskapet er basert på opplysningene i årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvike selskapet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonale standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisjonskontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversikkelig registrering og dokumentasjon av selskaps regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsikk i Norge.

Vikereund, 13. februar 2019

ERNST & YOUNG AS

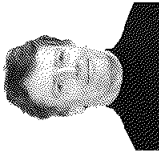
Thomas Karlsen
statutsattestert revisor

Erklæring fra styret og administrerende banksjef

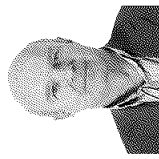
Vi bekrefter at årsregnskapet for perioden 1. januar 2018 til 31. desember 2018, etter vår beste overbevisning, er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder, og at opplysningene i regnskapet gir et retvisende bilde av SpareBank 1 Modums eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat samt helhet. Vi bekrefter også at opplysninger i årsberetningen gir en retvisende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til banken, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer virksomheten står overfor

Styret i SpareBank 1 Modum

Vikereund, 13. februar 2019

Trond Carvett
Sjefsleder

John-Peter Haugrud
President

Tom Bergset
Ionn Berget

Siv Hartho
Siv Hartho

Anne Line Bergli
Anne Line Bergli

Arnt Olav Sverell
Arnt Olav Sverell

Anne Leversby
Anne Leversby

Egil Meland
Egil Meland
adm. banksjef

KONTANTSTRØMOPPSSTILLING

	2017	2018	Konsern
Morbank			
Rentetilbeholdninger	233 206	233 667	233 905
Rentetilbeholdninger	-78 228	-90 001	-90 043
Andre innbeholdninger	109 376	95 841	129 040
Driftstilbeholdninger	-406 662	-120 632	-151 974
Beholdninger	-118 719	-23 977	-25 418
Netto kontantstrøm fra drift	118 675	94 888	95 910
Netto inn- (ut)beholdninger i på utlan	-649 239	-638 199	-650 685
Netto inn- (ut)beholdninger i andre forordninger	-1 634	82	82
Netto inn- (ut)beholdninger i verdipapirer	-99 899	-126 345	-102 243
Netto inn- (ut)beholdninger i plasseringer i kredittinstitusjoner	105 729	183 905	183 909
Netto kontantstrøm fra lepende finansiell virksomhet	-657 200	-780 487	-769 137
Netto inn- (ut)beholdninger i realaktiva	- 821	-1 344	-1 344
Netto inn- (ut)beholdninger i andre anleggsmidler	.	.	.
Utbetalinger ved kjøp av andre investeringer	.	.	-13 981
Inntekter ved salg av anleggsmidler	580	580	580
Netto kontantstrøm fra investeringer	-821	-764	-14 745
Netto inn- (ut)beholdninger i innskudd fra kunder	475 746	396 616	392 661
Netto inn- (ut)beholdninger i inntak fra kredittinstitusjoner	.	.	.
Netto inn- (ut)beholdninger i ørig gjeld	260 233	264 609	270 453
Netto kontantstrøm fra langsiktig finansieringsvirksomhet	735 969	661 425	663 114
Netto endringer i likviditet	3 177	-4 926	-4 928
Likviditetsbeholdning 01.01	25 468	22 391	22 391

